AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587 BEYROUTH, Liban
Téléphone N° 36-29

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ՍՈՒՐԻՈ տար. 550, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ. տրկ. 7, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة
ՀԵՌԱՁԱՅՆ ԹԻՒ 36-29

ՈՒՐԲԱԹ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 15 1933
ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2.50 Ս. Դ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ դուրս կու գայ բացի Երկուշաբթի օրերէն | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | ԹԻՒ 132 (970)

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԱՆԽՈՒՍԱՓԵԼԻ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻ ՄԷՋ

Լոնտոնէն կը հաղորդեն թէ, Աւստրալիոյ նախկին վարչապետ Հիւզ անթերօյ ճառ մը արտասանեց եւ յայտարարեց թէ պատերազմը անխուսափելի է Խաղաղական ովկիանոսի մէջ:

Շեշտելով թէ Ճափոն չի գոհանար Մանչուրիայով, Հիւզ ըսաւ թէ Ճափոն կ'ուզէ միջոց գտնել, Աւստրալիա մուտք գործելու համար։ Եւ եթէ Աւստրալիա կ'ուզէ ազատ երկիր մնալ, պէտք է հնարաւորութիւն ունենայ իր մղելու ճափոնական յարձակումը, մինչեւ Անգլ. նաւատորմին ժամանումը։

Ինչպէս հաղորդեց հեռագիրը, Մ. Նահանգները 37 նոր մարտանաւ կը շինեն, 24ը թորփիլանաւ ըլլալով։

Իր կարգին, Ճափոն 30 մարտանաւ պիտի շինէ, իսկ Անգլիա՝ 48։

ՃԱՊՈՆԻ ՄԷՋ ՆՈՐ ԵՒ ՍՈՍԿԱԼԻ
պատերազմական զէնք կը պատրաստուի

ԱՅՍ ԶԷՆՔԵՐԸ ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ ՀԱՐԻՒՐԻՆ ՀԱՐԻՒՐ ԿԸ ՄԵՌՆԻՆ
Բայց անոնց ազդեցութիւնն ալ նոյնքան վճռական է

ԼՈՆՏՈՆ.— Թօքիոյէն առնուած լուրերու համաձայն Ճափոն կառավարութիւնը խիստ սոսկալի նոր զէնքեր կը պատրաստէ։ Այս զէնքերը մասնայատկութիւն մը ունին։ Կարելիութիւն չկայ որ փրկուին այդ զէնքերը գործածողները։ Բայց միեւնոյն ատեն հարիւրին հարիւր է անոնց ազդեցութիւնը։ Տէյլի Էքսբրէսի Թօքիոյի թղթակիցը հետեւեալ մանրամասնութիւնները ղրկած է այս նոր եւ սոսկալի զէնքերուն մասին.—

Նոր զէնքերէն մէկը կը կազմէ թորփիլ մը, որուն մէջ կը գտնուի օդաչու մը։ Այս թորփիլը նետուելէ ետք, թորփիլը պիտի կառավարուի մէջը գտնուող օդաչուէն։ Կարելի չէ որ ողջ մնայ այս օդաչուն։ Բայց որոշ է թորփիլին ազդեցութիւնը։ Մէկն ալ կը կազմէ օդանաւ մը որ կը կոչուի թեւաւոր ռումբ։ Այս օդանաւերուն քիթը լեցուն է պայթուցիկ նիւթերով։ Օդանաւին մէջ գտնուող օդաչուն օդանաւը նպատակին վրայ ղրկելով հարուածել կուտայ անոր։ Թէեւ օդաչուին մահը հարիւրին հարիւր որոշ է, բայց նոյնքան որոշ է ռումբի օդանաւին ազդեցութիւնը։

Եթէ այս կարգի օդանաւ մը թշնամի բանակները իյնէ, քարուքանդ պիտի ընէ ամէն ինչ, հետեւաբար այս օդանաւին մօտենալը տեսնող թշնամի զօրքերը պիտի մնան սարսափի մէջ։

Ճափոններուն նոր զէնքերէն մէկն ալ իրենց հնարած թունաւոր կազն է։ Այս կազը ինչպէս որ ունէ կեանք ունեցող արարած կ'սպաննէ, անանկ ալ մարդուս մարմինը կտոր կտոր կ'ընէ։ Յայտնի է թէ Ճափոն մէկն է այն տէրութիւններէն որոնք չեն ընդունած միջազգային այն պայմանագրութիւնը որ կ'արգիլէ պատերազմի մէջ թունաւոր կազերու գործածումը։

Ճափոն այս նոր զէնքերուն համար 400 կամաւոր ուզած էր պահեստի սպաներէն։ Անմիջապէս 5000 սպայ պատրաստակամութիւն յայտնած է մահը ստուգ այս պարտականութիւնը ստանձնելու համար։

ԹՈՒՐՔԵՐԸ ԻՆՉՊԷ՞Ս ԿԸ ԳՐԱՒԵՆ ՀԱՅԱՊԱՏԿԱՆ ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ

Բանկալթիի գերեզմանատան խնդիրը
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՊԱՀԱՆՋԸ ԿԸ ՄԵՐԺՈՒԻ

Թրքական «Ազդամ» թերթ, իր 8 սեպտ. թիւին մէջ կը գրէ.—

Տարիներէ ի վեր Քաղաքապետութեան եւ Հայոց Պատրիարքարանի միջեւ շարունակուող Բանկալթիի գերեզմանատան դատը նոր երեւոյթ մը առաւ։

Այս դատը տեսնող հիմնական դատարանը այս խնդրին մէջ Հայոց Պատրիարքարանին Քաղաքապետութեան դէմ դատ բանալու հանգամանքը ճանչնալով հանդերձ որոշած էր որ գերեզմանատունը Քաղաքապետութեան կը պատկանի եւ Պատրիարքարանի փաստաբանները այս որոշման դէմ վճռաբեկ ատեանին դիմած էին։

Վճռաբեկ ատեանը հիմնական դատարանի այս վճիռը բեկած եւ որոշած էր որ Հայոց Պատրիարքարանը չկրնար ներկայացուցիչը ըլլալ հայ ազգին եւ թէ հետեւաբար Պատրիարքարանը դատ բանալու իրաւունք չունի։

Վճռաբեկ ատեանի այս որոշման վրայ Պատրիարքարանը դարձեալ վճռաբեկ ատեանին դիմելով, առարկած էր որ այս դատին մէջ Պատրիարքարանը կրնայ դատ բանալ եւ հետեւաբար վճռի սրբագրութիւն, թասհիհը գարար պահանջած էր։

Առնուած տեղեկութեանց համաձայն վճռաբեկ ատեանը պնդած է իր նախկին տեսակէտին վրայ եւ որոշած է որ Պատրիարքարանի ըրած առարկութիւնը ընդունելի չէ եւ թասհիհը գարարի պահանջը մերժած է։

Հիմա այս դատը դարձեալ հիմնական դատարանի առջեւ պիտի տեսնուի եւ հիմնական դատարանը կամ վճռաբեկ ատեանի որոշման պիտի համակերպի եւ Պատրիարքարանի դատ բանալու իրաւունքը պիտի ժխտէ եւ կամ իր հին որոշման վրայ՝ այսինքն Քաղաքապետութեան եւ Պատրիարքարանի միջեւ այս դատը տեսնելու իրաւասութեան վրայ պնդելով, գերեզմանատան Քաղաքապետութեան պատկանելու նախկին վճիռը պիտի հաստատէ։

Հուգուգի հիմնական դատարանին այս երկու վճիռներն ալ գերեզմանատունը Քաղաքապետութեան պիտի անցնի։ Ասոր վրայ Քաղաքապետութիւնը թափուին դիմելով, իր անունով թափու առնելու օրինական արգելք չպիտի ունենայ։

Քաղաքապետութիւնը լքեալ գերեզմանատունը բաժնելով եւ երբեմն մաս առ մաս պիտի ծախէ։ Այս գետինը 2 միլիոն ոսկիէ աւելի հասոյթ պիտի ապահովէ։

Ասորի Պատրիարք Մար Շիմոն՝ Կիպրոսի մէջ, ունենալով իր աջ կողմը իր հայրը եւ ձախ կողմը՝ իր եղբայրը:

Պ. Էռիոյի Ռուսիա Ճամբորդութիւնը ԵՒ ՄԱՄՈՒԼԻ ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱ՞Յ ԹՕՔԻՈՅԻ

Էռիոյի Ռուսիա այցելութիւնը մեծապէս կը զբաղեցնէ միջազգային մամուլը։ Ֆրանս. թերթերու համաձայն, անոր նպատակն է զինուորական դաշինք մը կնքել Ֆրանսայի եւ Ռուսիոյ միջեւ, ընդդէմ Գերմանիոյ։ Խորհրդային բանակը այսօր հզօր առանձինք ուժ մը կը ներկայացնէ։ Բայց եւ այնպէս, պարագաները խնդրին անլոյծ մնալը արգելք մըն է այս տեսակ զինակցութեան մը համար։

Լեհական կարծր թերթ մըն ալ կ'ըսէ թէ ցարական Ռուսիոյ եւ Ֆրանսայի մերձեցումը վտանգաւոր էր Լեհաստանի համար, բայց Խորհրդային Ռուսիոյ եւ Ֆրանսայի համաձայնութիւնը ընդհակառակն գոհունակութիւն կը պատճառէ։

Փարիզի մեծ օրաթերթերէն «Տէյլ»ը կը քննադատէ Էռիոյի խօսած ճառերը։ Օրինակ կ'ըսէ. ճառի մը մէջ յայտնած է որ, երբ ռամկավար, կրնայ լաւ գնահատել Պոլշեւիկներուն կատարած գործը։ Արդ, Ռուսիոյ մէջ ռամկավարութիւն կը տիրէ, որ Էռիօ այդպէս կ'արտայայտուի։ Ռուս ժողովուրդը պէտք չէ խաբուի եւ կարծէ թէ ֆրանսացի ազգը կը բաժնէ Էռիոյի փաղաքշական խօսքերը՝ առ մեծ վարիչներու հասցէին։

Զգայացունց զրոյց մը

Փուլկար մամուլը կը հրատարակէ Մոսկուայէն 3 սեպտ. թուակիրով ստացուած հետեւեալ հեռագիրը, զոր հարկ է վերապահութեամբ ընդունիլ.—

Ծայրագոյն Արեւելք մեկնող զօրքերուն աջիերթ մաղթելով, Գործավարներու Խորհուրդի նախագահ Մօլօթով հետեւեալ սպառնալիքը ըրաւ Ճափոնի հասցէին.

— Արդէն ժամը հասած է որ Խորհրդային Միութիւնը հաշիւ պահանջէ Ճափոնէն, որ երկու տարիէ ի վեր կը մնայ Ծ. Արեւելքի մեր շահերուն։ Խ. Միութիւնը անպայման գոհացում ստանալու է....

Ռիկա.— Էռիօ կիրակի հոս պիտի հասնի եւ հիւրը պիտի ըլլայ լեթոն կառավարութեան։

Փարիզ.— «Մաթէն» կը գրէ.— Երէկ իրիկուան թերթերը կը հրատարակէին օտար գործակալութեան մէկ լուրը, որուն համաձայն Էռիօ կարմիր բանակի գնդապետի աստիճան ստացած է։ Բայց իրիկուան կողմը հասկցուեցաւ որ հրատարակուած հեռագիրը շինծու է, եւ խնդրոյ առարկայ գործակալութիւնը ներողութիւն խնդրեց թերթերէն եւ բողոքեց կատարուած խարդախութեան դէմ։

Ճափոն հրաման առած է Մանչուրիոյ իր մէկ զօրաբաժնին վերադառնալ հայրենիք։ Այս կերպով միայն երեք զօրաբաժին կը մնայ Մանչուրիա։

Փրոֆ. Այնշթայնը պիտի սպաննե՞ն

Լոնտոն.— «Տէյլի Հէրալտ»ի համաձայն, Նացիներու «Ֆէհմէ» գաղտնի կազմակերպութիւնը 1000 ոսկիի պարգեւ խոստացած է Այնշթայնը սպաննողին։

Կը թուի թէ այս լուրը ծագում առած է հետեւեալ դէպքէն։ Ինչպէս յայտնի է, ազդուած իր ազգակից հրեաներուն ենթարկուած հալածանքներէն, Այնշթայն լքեց գերման հպատակութիւնը եւ արտասահման հաստատուեցաւ։ Միեւնոյն ատեն պատուակալ նախագահութիւնը ստանձնեց միջազգային մարմնի մը որ պաշտօն ունի օգնելու Հիթլերական սարսափի զոհերուն։

Վերջերս, այս մարմինը «Թուխ Գիրք» մը հրատարակեց հրէական հալածանքներու մասին։ Արդ, այս գիրքին հրատարակութիւնը Այնշթայնի վերագրուեցաւ եւ գերման թերթերը սկսան բուռն հրատարակութիւններ ընել անոր դէմ։

Տիկ. Այնշթայն, որ Պելժիա կը բնակի, աճապարեց հերքել եղած վերագրումը, ըսելով թէ իր ամուսինը քաղաքականութեամբ չի զբաղիր։ Միւս կողմէ յիշեալ Միջազգային մարմինը հարկ տեսաւ զեկոյցով մը ճշդելու թէ Այնշթայն ոեւէ դեր չունի «Թուխ Գիրք»ին հրատարակութեան մէջ։ Այդ գիրքին յառաջաբանը գրած է Միջազգային մարմնին գործօն նախագահը, Լորտ Մարլէյ։

Միւս կողմէ Տիկ. Այնշթայն յայտարարած է թէ իր ամուսինը երկար տարիներէ ի վեր կը ճանչնայ հրեայ Փրոֆ. Լէսինկը, որ վերջերս Չեխոսլովաքիոյ մէջ սպաննուեցաւ Հիթլերականի մը կողմէ։

«Ազնիւ անձ մըն էր, ըսած է Տիկ. Այնշթայն։ Ոչ մէկ նշան կար թէ վտանգի մէջ է։ Իր գործով կը զբաղէր եւ բնաւ չէր հետաքրքրուեր քաղաքականութեամբ։ Քանի մը օր առաջ գրեց ամուսնիս եւ օգնութիւն խնդրեց։ Բայց անմիջապէս չկրցանք բան մը ընել։»

ՍՈՎԸ ԵՒ ՍԵՒ ՏԱԽՏԱԿՆԵՐԸ

Խորհրդային Ռուսաստանի, մանաւանդ Վոլգայի շրջանի մէջ, ինչպէս որ ռուսական աղբիւրները կը վկայեն, 1920 թուի սովի ընթացքին մարդակերութեան դէպքեր են եղել եւ շուկաներու մէջ մարդկանց միս են վաճառել։ Զարմանալին այն է, որ այդ ժամանակները Մոսկուա, Մէյերխոլդի թատրոնին մէջ կը ներկայացուէր թատերգութիւն մը՝ «Տրեստ» խորագրի տակ։ Պիեսի գործողութիւններէն մէկը կը գուշակէր, որ իբր թէ 1933 թուին Անգլիան սովի պիտի ենթարկուէր։

Անսահման չափերու էին հասցրուած այդ երեւակայեալ սովի պատճառած դժբախտութիւնները։ Անգլիացի երկու արիստոկրատներ բեմի վրայ կը սպաննեն երրորդին, իրենց բարեկամին եւ կը լափեն միսը՝ շուներու նման։ Ներկաները չբողոքեցին այդ անասնական տեսարանին դէմ, երբ այդ նոյն օրերուն ռուսական շուկաներու մէջ մարդու միս կը ծախէին եւ մարդակերութիւնը սովորական կը դառնար (Տես Պրոֆեսոր Վ. Չեռնավինի ընդարձակ գրութիւնը այդ մասին. «Պոսլեդնիյա Նովոստի», 1933, թ. 4347)։

1920ից մինչեւ հիմա շատ ջուրեր են հոսած։ Ու Մոսկուայի Մէյերխոլդի թատրոնին մէջ նախագուշակած սովը իրականութիւն է դարձած. սակայն ոչ թէ Անգլիոյ, այլ Խորհրդային Ռուսիոյ ընդարձակ երկրամասերուն մէջ։

Դեռ սոյն թուի յունուարին էր, որ միլիոնաւոր ազգաբնակչութիւնը բաւարարելու չափ հաց չկար Ռուսիոյ ոչ թէ միայն ծայրագաւառներու եւ երկրորդական քաղաքներու մէջ, այլեւ Պետրոգրադի։ Մեծամասնական «Կրասնի Լրագիր»ն («Կրասնայա Գազետա») իսկ չէր թաքցներ հացի սակաւութիւնը եւ յունուար 27ի թիւով կը գրէր, որ «անհրաժեշտ է վերացնել հաց ստանալու համար հերթի կանգնիլը Պետրոգրադի մէջ»։ Չնայած խիստ սաստումներուն, մարդիկ հերթի կը սպասեն հաց եւ քարիւղ ձեռք բերելու ակնկալութեամբ: Այդ այլանդակութիւններու արմատը բացատրելու այն մարդիկն են, — կ'ըսէ համայնավարներու թերթը, — որոնք պատասխանատուութիւն ունին հակայեղափոխական քաղաքը հացով պարենաւորելու։ Ջերմաչափը կը ցուցնէ 25 աստիճան զերօէն վար։ Սարսափելի սառնամանիք։ Մինչեւ բազմութիւնները պատառ մը հացի եւ պուտ մը քարիւղի համար ժամերով հերթի կը կանգնին եւ յաճախ ոչինչ չեն ստանար։

— Չկայ, վաղը եկէք, կ'ըսեն։

Սոյն թուի փետրուար ամսի սկզբի օրերուն խորհրդային կառավարութիւնը անճրկած, անօրինակ խստութիւններու կը դիմէր, որպէսզի հաց գտնէ։ Ան կը հրամայէ, որ «սեւ տախտակներու» համակարգութիւնը կիրարկուի Խորհրդային Միութեան բոլոր շրջաններուն մէջ: Այդ օրէնքը, որ սկսուեր է գործադրուիլ անցեալ տարուընէն, հետեւեալ նշանակութիւնն ունի. — այն բոլոր վայրերը, որ կը մացուին «Սեւ տախտակի» մէջ, կը գրաւուին զինուած ուժերով։ Այս ուժերու ներկայութեանը անխնայ կը գործեն դատական ատեանները (տրիբունալ)։ «Զինուած ուժերը կ'օգտուին անսահման լիազօրութիւններով եւ կը պատժեն յանցապարտ համարուած գիւղերը»։

Պատժիչ զօրամասերը կանուխէն, խառնակութիւններու առջեւն առնելու նպատակաւ, գրաւած գիւղերէն «պատանդներ կ'առնեն»։ Երբ զօրամասն արդէն կը լուծէ իր վրայ գրուած «խնդիրը», կը հեռանայ գիւղէն, բանտարկութիւններ, սպանութիւններ եւ աւերածութիւններ կատարելէ յետոյ։ «Սեւ տախտակներու» արժանացած են Ուկրայնայի, Վոլգայի, հիւսիսային Կովկասի եւ Սիպերիայի զանազան շրջաններ։ Միայն հիւսիսային Կովկասի տասը վայրեր մացուած են «Սեւ տախտակի» մէջ, ինչպէս որ կը վկայէ մեծամասնականներու առաջնակարգ թերթը, «Պրաւդա» (Տես փետրուար 9 եւ 10 թուերը)։

Հայաստանը նմանապէս ազատուած չէ այդ պատժիչ զօրամասերէն ու «Սեւ տախտակէն»։ Զանազան վայրեր, ինչպէս, օրինակ, Սեւանայ Լիճի ափի մէկ մեծ գիւղը, Ջիբուխլուն, մտած է «Սեւ տախտակի» մէջ եւ պատժուած (Տես Երեւան հրատարակուող «Խորհրդային Հայաստան» թերթը, 1933, թ. 16)։

Մեր ուշադրութիւնը բնականաբար կը դառնայ մեր հայրենիքի շուրջը։ Հայաստանէն հրաշքով փախածները միաբերան կը վկայեն, որ համատարած սով աւերներ կը գործէ։ Թերեւս ոմանք որոշ չափով դիտուած փնտռեն անոնց նկարագրութիւններու մէջ։ Բայց անհատորէն նաեւ մեր երկրի զանազան վայրերէն եկած նամակները։ Մերոցած մայր մը կը գրէ մեր հանրածանօթ գրականագէտներէն մէկուն.— «Որդի, մեռնում ենք սովածութիւնից»։

Զաւակն իր վտարված հասակում գումարներէն պարբերաբար կ'ուղարկէր մօրը՝ Թիֆլիս, որ ան չէր ստանար, սակայն։ Մեծամասնականներու անյագ կոկորդը կը կլլէր նաեւ անգիտական կնոջ ուղարկուած հացի դրամը։ Ու անհատապէս գոյժը.— Մայրը մեռաւ։

Մէկ այլ նամակ Երեւանէն՝ Հալէպ ստացուած։ Սարսափով իմացանք երախաներու գողութիւնը։ Գողութիւն մը, որ ոչ թէ կ'ընեն անչափահասները, այլ մեծերը։ Երբ մութը կ'իյնայ, սովահարները կը պառին խուլ փողոցները եւ կը գողնան պատահած երախան: Մենք չհաւատացինք այդ նամակին։ Բայց ապահովէ ռուսական աղբիւրները եւս, որ կը հաստատեն զարհուրելի իրականութիւնը։ Մթնի՛ թէ չէ, մայրերը սարսափահար կը թաղցնեն իրենց մանուկները, որպէսզի մարդ-գազանը չգողնայ եւ չլափէ:

Այս բոլորը փաստուած ու հաստատուած են խորհրդային աղբիւրներով, ականատես փախստականներու պատմածներով եւ զանազան ժամանակ ստացած նամակներով։ Այլեւս կասկած չի մնար, որ ներկայիս կարմիր երկիրներու մէջ համատարած սովը փռեր է իր սեւ թեւերը միլիոնաւոր քաղցած ժողովրդին վրայ։ Մահ է ամենուրեք սփռուած։ Հազարաւոր կեանքեր կ'ոչնչանան։ Հաց ու կենսամթերքներ չկան։ Իսկ Ռուսիոյ միահեծան տէրը՝ Ստալին, ծնկած մեծամեծ երկրի կրծքին, «կը խորհի լուծել պարենաւորման ու անգործութեան հարցերն անցագրային համակարգութեան կիրարկութեամբ եւ Պետական Քաղաքական Վարչութեան (Չեկա) ու պահակազօրքը միացնելով»։ Ան միաժամանակ կը մտածէ արմատապէս «Լիկվիդէի ենթարկել դասակարգերը»: Բայց այս անգամ արդէն այդ «լիկվիդէն», — ինչպէս որ հռչակաւոր ռուս գիտունը՝ Միլիւկով կ'ըսէ,— կը նշանակէ «պարզապէս սովամահութեան ենթարկել միլիոնաւոր մարդկային կեանքեր»։

Ահա թէ ուր տարաւ խորհրդային բարբարոս իրաւակարգը երբեմնի հզօր Ռուսաստանը եւ ուր հասան հոն ապրող երկրի բոլոր ազգերը։

Ա. ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ

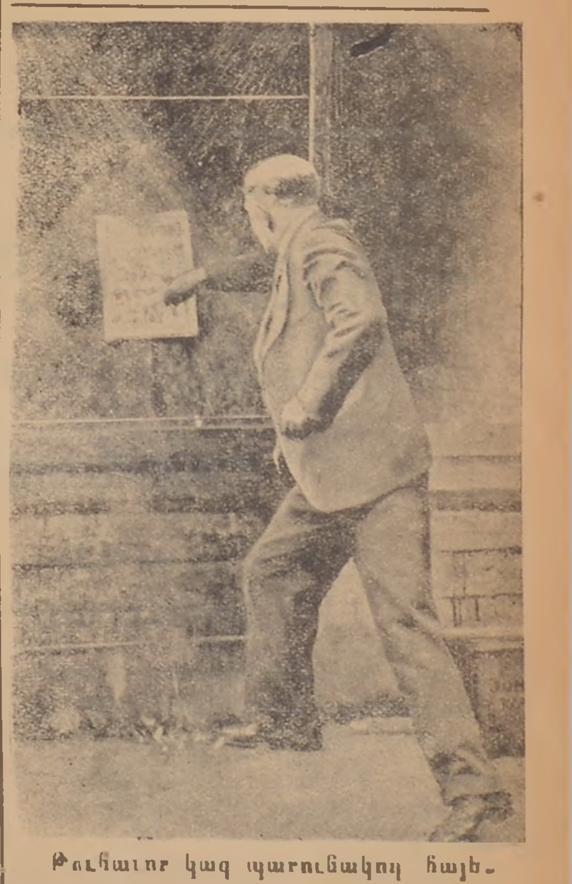

Թունաւոր կազ պարունակող հայտարարութեան Անգլ. գիւտ մը՝ ցուցափեղկին մէջ դրուած, որ կը լացնէ ցուցափեղկը խորտակող գողը։

ԹՈՒՐՔ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

(Շարունակութիւն նախանցեալ թիւէն եւ վերջ)

Անոնք այնպիսի յայտարարութիւններ են որ մամուլին մէջ արձագանգ գտած են: Այս երիտասարդները կ'ուրախին կը հետեւին իրենց կառավարական քաղաքականութեան: Բայց երբ իրենց կը խօսիմ Ազգ. Դաշնակցութեան մասին, այս անունը ծիծաղելով կ'ընդունուի անոնց կողմէ: Ժընևի ժեքենան իրենց հեգնական կ'երևար, որովհետև անկարող է գործադրել տալ իր որոշումները և իրենց աչքին ցնորական կ'երեւայ միջազգային բանակ մը:

— Ազգ. Դաշնակցութեան միակ արժանիքը եղաւ, կ'ըսէ հեգնօրէն ուսանող մը, Իրաքը անկախ երկրի վերածել:

— Ժընև կ'զբաղի, կ'ըսէ ուրիշ մը, ֆրանքէրտալական խնդիրներով որոնք մեզ չեն հետաքրքրեր: Մենք շատ հեռուէն կը հետեւինք միջազգ. քաղաքականութեան, բայց այն պարագային երբ խնդրոյ առարկայ են Թուրքիոյ և կամ իր դրացիներուն շահերը, ինչպէս Իրաքը:

Խօսակիցներս կը խնդրեն ինծմէ որ իրենց համալսարանը այցելեմ: Սանդուխին վերը երկու աղջիկներ գիս կը կեցնեն և հետեւեալ դասական հարցումը կ'ուղղեն.— «Ի՞նչ կը խորհիք Թուրք ուսանողներու, մեր երկրի մասին»: Քանի մը համակրական բառերով կը պատասխանեմ, անմիջապէս կը տեսնեմ որ անոնց դէմքը կը պայծառանայ, եթէ իրենց գեղեցկութեան մասին կնահաճոյ գովեստ մը ըրած ըլլայի, աւելի մեծ հաճոյք մը չպիտի զգային:

Աղջիկները համալսարանի ուսանողութեան մէկ երրորդէն աւելին կը կազմեն: Անոնք սրտօ կ'ընեն ու կ'աշխատին ուրախ տրամադրութեամբ: Ուսանողներէն մեծ մասը, համեստ ծագում մը ունին և իրենց ընտանիքին կամ ազգականներուն մօտ կը բնակին: Դասերէն վերջը իրենց տուները կը վերադառնան. սրճարանային և գինետային կեանք չեն ճանչնար: Թէ մանչերը թէ աղջիկները շատ լուրջ են, բայց դեռ քանի մը տարի առաջ երկու սեռերը իրարմէ զատ կ'ապրէին: Լիսէի աշակերտ մը պատմեց ինծի թէ' իր հայրը ու մայրը բնաւ միասին փողոց չէին ելլեր, մինչդեռ անոր երթալու համար զատ զատ կառքեր կը նստէին: Կինը, հին հելլէններու առնուան պէս, ընկերութենէն դուրս ձգուած էր: Բռնատէրները հանրութիւնը չխրտչեցնելու համար, սիրոյ տեղ իշխել բարեկամի մը արժէքը կը գովաբանեն: Բայց այսօր, երկու սեռերուն յարաբերութիւնները և մանաւանդ խաղերն դատարանները այնքան բնական կ'երևան, որ կարծես հինէն ի վեր այսպէս եղած ըլլար:

Ուսանողներէն իւրաքանչիւրը այն համոզը ունի թէ, հաւաքական նոր շէնքի մը կանգնումին կը մասնակցի: Համալսարանը վերակազմութեան շրջան մը կ'անցնէ: Զուիցերիացի մասնագէտ Մ. Մալշէ պաշտօն յանձնուած է այդ գործը գլուխ հանելու: Բնագիտութեան և քիմիագիտութեան կարգ մը դասեր ֆրանսացիներու կողմէ կ'աւանդուին. ուսուցիչին քով գտնուող Թարգման մը Թուրքերէնի կը վերածէ ամէն մէկ նախադասութիւնը: Դեռ կը պակսին գիտական գիրքերը, օտար լեզուով գիրքերը պիտի Թարգմանուին, բայց լեզուն շատ արագ փոխուելու վրայ ըլլալով, Թերևս քիչ ատենէն անգործ պիտի դառնան:

— Զէ՞ք վախնար որ այսօր գրածնիդ վաղը անընթեռնելի պիտի ըլլայ, կը հարցնեմ:

— Ի՞նչ պէտք, կը պատասխանեն, յաւիտենական արուեստ և անմահ փառքի, մենք անմիջական ջանքի զգացումով կ'ապրինք. մենք այսպէս կ'աշխատինք ապագային համար:

Ձեռ գիտեր թէ այս աւիւն, ծանրաշխուն և խանդավառ երիտասարդութիւնը կատարելապէս գաղափար մը կազմա՞ծ է այն նիւթական դժուարութեանց մասին, որոնց պիտի ենթարկուի: Երեսուն տարեկան գրագէտներու և մտաւորականներու սերունդը աւելի անկայուն ըլլալու պատուրութիւնը Թողուց վրաս:

Պաշտօնները իրենցմէ աւելի աւրիքութիւններուն կողմէ գրաւուած են, ինչպէս երեսփոխաններ, գիւտագէտներ և Անգարայի պաշտօնեաներ որոնք հանրապետութեան ճշմարիտ հիմնադիրներն են:

Երիտասարդ Թուրքերը դեռ վտանգաւորութենէ չեն ազատած: Թէպէտև նոր օրէնքի մը համաձայն, կարգ մը օտար արհեստաւորներ և փոքր խանութպաններ իրենց տեղերը պիտի Թողուն Թուրքերուն: Օր մը, մեծ շուկան երիտասարդ ճարտարագէտ մը հետ շրջած ատենս, տեսայ որ անիկա շատ բարկացաւ երբ հայ և յոյն խանութպաններ մեզ կը հրաւիրէին ...ւտուր ընելու համար: Ազատական ասպարէզները դեռ բաւական կազմակերպուած չեն, արուեստի մարզը և գրագէտներու ապրուստի պայմանները շատ դժնդակ են: Անոնք երկրորդ զբաղումով մը միայն իրենց ապրուստը կրնան ապահովել: Լրագրողները մեծ բան չեն շահիր:

Հազիւ թէ կեանքը կը թեւակոխէ երիտասարդութիւնը, անըմբռնելի սրտանեղութեան մը կը բանուի, գոյութեան պատճառ կը փնտռէ: Կրօնական զգացումը շատ ակարացած է. այս զգացումը կը բաղկանար մէկ կողմէ կարգ մը ծեսերէ և շատ մեկին կանոններէ, որոնց մեծ մասը մէկ կողմ Թողուեցաւ աշխարհիկ հանրապետութեան մը անհամապատասխան ըլլալով, միւս կողմէ շատ անորոշ համաստուածային հաւատքէ մը: Այս պատճառաւ համխոյամտութիւնը տեղի տուաւ ազգայնականութեան: Բայց այս վերջինը խաղաղութեան շրջանին միտքին բաւական սնունդ չի հայթայթեր: Երկիրը և մանաւանդ Անգարա զօրաւոր և կեդրոնացած նանոյով մը կ'աշխատի:

Կազին, անգլիական խորհրդարանական գրութեան գործելակերպը լաւ մը ուսումնասիրելէ վերջ, փորձեց Թուրքիոյ մէջ առեղծել ազատ ընդդիմադիր կուսակցութիւն մը. մինչև իսկ անոր ուղղութիւնը յանձնեց իր լաւագոյն բարեկամներէն Ֆէթհի պէյի:

Երբ, Ազգ. Մեծ ժողովին մէջ վարչապետ Ըսմէթ փաշա և Ֆէթհի պէյ իրարու դէմ խիստ քննադատութիւններ ընելէ յետոյ թև թևի տուած դուրս կ'ելլէին, հանրութիւնը ապշահար մնաց և այն ատեն անհանգստացաւ որ յետադիմականները խլրտելու քաջութիւնը կ'առնէին: Այդ ատենէն ի վեր երկրին մէջ գործող մէկ կուսակցութիւն մը կ'իշխէ: Ժողովրդական Խալք կուսակցութիւնը որ ամէն բանէ առաջ աստանձնած է զանգուածը դաստիարակելու պաշտօնը:

Զանգուածին տասնէն ինը թշուառ և անգրագէտ գիւղացիներէ կը բաղկանայ: Հին ազնուական ընտանիքները փճացած են: Երկրին մէջ իրական միջակարգ (պուրժուա) դասակարգ գոյութիւն չունի, դասակարգեր գոյութիւն չունին: Բայց հրապարակի վրայ կը տեսնուի ղեկավարներու դասակարգ մը կազմուած երիտասարդ մտաւորականներէ, որոնք գործունէութեան զգացումը ունին: Այս դասակարգը, որ ազգին մէջ մեկուսի կ'ապրի, վերջին տարիներուն խիստ արագօրէն կատարուած յեղաշրջումներու բերումով երբեմն շուարած վիճակ մը կ'առնէ:

Թուրքիա դեռ մինչև այսօր հակասութիւններէ կը տառապի: Բերա, արդիական շէնքի մը մէջ կիներ եւ երեկոյթի հագուստով այրեր օղի կը խմեն, պրիճ կը խաղան եւ ամբողջ գիշերը կը պարեն: Անոր քով, փայտաշէն հին տունի մը մէջ բարեպաշտ մէկը Գուրան կը կարդայ: Քիչ մը հեռուն, փոքր սրճարանի մը մէջ ձայնագիր մը հին Թըրքական եղանակներ կ'ըրգէ: Երկիրը Թէեւ ընդունած է արդիական Թէքնիքը բայց յաճախ դժուար է հասկնալ երկաթուղիին եւ շոգենաւին մեկնելու որոշ ժամը եւ կամ Պոլսոյ մէջ ճիշդ հասցէ մը գտնել:

Ղալաթիոյ շիտակ ճամբայէն Թաքսի մը արագութեամբ կ'անցնի, այդ միեւնոյն փողոցին մէջ, ծերուկ մը, ճամբուն եզերքը աթոռի մը վրայ նստած, անշարժ կը մնայ մինչեւ կէս գիշեր առանց բան մը ընելու:

— Մենք դեռ հոգին չփոխեցինք, կ'ըսէ ինծի նոր սերունդի վկայական մը: Ֆէսը Թողուլ, քօղը ջնջել աղէկ, բայց մեր յեղափոխութիւնը կարտ-ոսպի (հագուստի) յեղափոխութիւն մը չէ:

Բայց առաւպէս տանելու չէ այս յոռետես խորհրդածութիւնները: Անոնք արդարութիւններ են: Երիտասարդութիւնը իր ամբողջութեամբ պատրաստ է գործելու՝ հակառակ արդի դժուարութեանց: Կազին ու զայն շրջապատող բարոյապէս և ֆիզիքապէս զօրաւոր քանի մը անձերու պաւրինած կը գործադրէ կարգախօսը, որ է «Թուրքիան Թուրքերուն»: Կազին ինքն ալ գիտէ որ ամբողջացնելու կոչուած է ազգ մը, որ արեւմտեան տեսակէտով երկար ատենէ իվեր քունի մէջ էր: Եւ այս մեծ մենատիրին քով, որ աւանդական օրէնքներէն վեր կը մնայ ժողովուրդին աչքը, իր միակ մտահոգութիւնն է զայն նուաճելու և հաւասարակշռութեամբ բերելու համար, ամէն բանէ առաջ երիտասարդութեան կը դիմէ: Իր մէկ ճառին մէջ անիկա կ'ըսէ. «Ո՜վ դու, Թուրք ապագային սերունդ զաւակը, գիտեմ որ քու հոգին ուժեղ իր հաւասարը չունի. ուստի ձեռքովս պիտի առաջնորդեմ քեզ, մինչեւ որ քու քայլդ ապահով դառնայ ու ճամբան սորվիս: Այն ատեն պիտի կրնաս ինքզինքդ կառավարել և այն ատեն է որ կատարուած պիտի ըլլայ իր պաշտօնը:»

ՊԷ՞ՏՔ Է ԱՄՈՒՍՆԱՆԱՆ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԸ

ԱՆՈՆՑ ԶԳԱՅԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

Փարիզի ծանօթ լրագրողներէն պրն. Ժան Ժէրոր Փլէրի, որ մինչև օրս իբրև անգամ աշխարհի շրջանը ըրած է, Ֆրանսական պարբերաթերթի մը մէջ հետևեալ յօդուածը ստորագրած է յուզելով կրկին լրագրողներու ամուսնութեան հարցը:

Շատ անգամներ հարցուցին ինծի թէ, ի՛նչու չամուսնացայ և տուն մը չշինեցի, ապահովելու համար ընտանեկան ջերմիկ բոյն մը: Հարցը նոր չէ: Ապահովաբար ուրիշ շատ մը պաշտօնակիցներու ալ նոյն հարցումը ըրած են: Անոնք ալ, ինչպէս ես, ծերացած ամուրիներ մնացած ենք:

Արդեօք պատասխանել հա՞րկ է այս հարցումին: Այնքան յստակ կը թուին ինծ իրողութիւնները որ բացարձակապէս պէտքը չկայ վերլուծել զանոնք: Թերևս ըսէք ինծ թէ կայ նաև երիկ մարդոց ուրիշ դասակարգ մըն ալ որ իր ասպարէզին մէջ գործելով հանդերձ, ամուսնութենէն չի խուսափիր: Օրինակի համար ծովայինները: Բայց անոնք հոգեկան և իմացական գետնի վրայ կը տարբերին մեզմէ: Ցեառյ ատանք, իրենց երկար ճամբորդութիւններէն վերջ երբ ցամաք ոտք կը դնեն իրենց վրայէն կը նետեն բոլոր հոգերը և կը հանգստանան իրենց կիներուն և փոքրիկներուն գգուանքովը: Մենք սակայն կը հանգստանա՞նք, կրնա՞նք հանգստանալ և ըսել թէ այս երեկոյ գոնէ պիտի հանգստանանք և մտածենք միայն երեկոյեան մեր տաք ապուրին և հանգստացուցիչ հողաթափերուն վրայ: Ապահովաբար ո՛չ: Որովհետև լրագրութեան մոգական վիշապը, ներկայ ժամանակաշրջանի այս մեծ վիշապը, ո՛չ քուն ունի ոչ հանգիստ: Կը գործէ անդուլ, գիշեր և ցերեկ, առանց յոգնութեան գոհունակութեան: Անօթի է ան, միշտ անօթի, եւ բերանը միշտ մեծ բացած կը սպասէ կուլ տալու համար կերակուրը որ բնաւ չի փոխուիր: Լուրերու կերակուրը:

Ուրեմն ի՞նչպէս կ'ուզէք որ մենք, անյագ այս հրէշին սպասաւորները, որ անդադար կը վազենք գտնելու համար անոր սնունդը, մտածենք ամուսնութեան մասին: Ժամանակ կը մնա՞յ մեզ հանգստանալու: Ճաշելու ատեն իսկ գտնել կը դժուարանանք: Տիեզերքը կը չափչփենք հաղորդակցութեան բոլոր միջոցներով: Գետնին տակէն, վրայէն, թէ օդին մէջէն կը վազենք աշխարհի մէկ ծայրէն միւսը: Կը գիշերենք նախարարական նիստերուն մէջ, և կը լուացնենք ոճրագործներու կասկածելի որջերուն մէջ: Կը քրանինք, քնաա կը մանանք, գիշեր ցերեկ կը տառապինք: Տ՞ուն, ընտանի՞ք: Չունինք և ոչ ալ կրնանք ունենալ: Մենք Ոդիսէվսներն ենք որ երբեք չպիտի հասնինք Իթաքէ...

Լրագրո՞ղ... ժամանակակից Թանթալը, որ երբեք չպիտի կրնայ հարուստ ճաշասեղանի մը համեմները ճաշակել, մինչ մեծ, պզտիկ, հարուստ թէ աղքատ Թաղուոր կամ Թափառական կ'երկնցնեն իրենց ձեռքերը: «Օրուան մարդը» ձեռք ձգելու համար արկածալից վազք մը յետոյ երբ կը պատրաստուի պառկիլ, հազիւ աչքերը փակելու վրայ է, հեռաձայնային հրաւէր մը կը ստիպէ զայն աշխարհի միւս ծայրը նետուիլ հետևելու համար հրաբուխի մը բորբոքման, չինեւճափոնցիներու զինեալ ընդհարումի մը և կամ Հավայեայի բնակիչներուն սիրահարութեանց կանոններուն: Կը գնէ շոգեկառքի տոմսակ մը խաղաղ գիւղագնացութիւն մը ընելու նպատակով, կարծելով որ գոնէ քանի չորս ժամուան մը համար պիտի հանգստանայ, և այն պահուն երբ կը պատրաստուի ոտքը շոգեկառքի՞ սանդուխին դնելու, գիւտագէտ մը սեխի կեղևի մը վրայ կոխելով, կը սահի և կը կոտրէ ողնայարը: Անտարակոյս, շոգեկառքին յաճախորդները չպիտի հետևին ենթակային մինչև որ մեռնի հիւանդանոց մը փոխադրուի: Սակայն լրագրողը որ հոդ կը գտնուէր ուրիշ նպատակով կը ձգէ որ շոգեկառքը մեկնի և ինք կը մնայ հոն, նոր «յաջողութիւն» մը արձանագրելու, և անձամբ կը նկարագրէ ճակատագրական սեխի կեղևի զոհին ողբերգական դժբախտութիւնը:

Դարմանատան մը մէջ պզտիկ գործողութեան մը համար քանի մը օրուան արձակուրդի հրաման կը ստանայ, բայց այն պահուն երբ քնացնելու համար քլորոֆորմի Թաշկինակը կը պատրաստեն, օգնական վիրաբուժին դիմագիծերը կը նմանցնէ կասկածելի և վտանգաւոր մէկու մը դիմագիծերուն: Կը կասկածի որ վտանգաւոր կեդրոնի մը մէջ հանդիպած է այդ մարդուն: Կը փակէ աչքերը: Իր ամբողջ հիւանդութեան ընթացքին հաղորդումէկ ու մտածումներ կ'ունենայ, և վէրքերը դեռ չգոցուած ոտքի կը կանգնի սուրհանդակ համար «հատուածութիւնը»:

Կ'ընկերանայ ծանօթ դէմքի մը յուղարկաւորութեան դէպի անոր վերջին հանգրուանը: Ճամբան կը տեսնէ ոստիկան մը որ մարդուկ մը կը ծեծէ: Կը մոռնայ թէ' դագաղը և թէ' յուղարկաւորութիւնը և լուսանկարչական գործիքը լարելով կը լուսանկարէ հակամարդկային տեսարանը: Երեկոյեան, փոխանակ յուղարկաւորութեան, կրակոտ յօդուած մը կը գրէ «ոստիկանական միջնադարեան դրութեան մը դէմ:»

Ուրեմն, երբ լրագրողի մը կեանքը այսքան ալեկոծ է որ ո՛չ կրնայ քնանալ, ո՛չ կրնայ ճաշել, ո՛չ կրնայ հանգստանալ, ինչպէս կրնայ չարժել միւս մարդոց նման, ինչպէ՞ս կ'ուզէք որ մտածէ «ամուսնական բոյնի» մասին: Գոնէ իր վիճակին ձգեցէք զայն, և այսպիսի ատամնակիր հարցում մի՛ ուղղէք իրեն:

ՀԱԼԷՊԻ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ H.M.S.Ի

ԱՆԳԼ. ԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Պատերու վրայ, ցուցափեղկերու մէջ, վերջապէս քիչ մը ամէն կողմ տեսնուող բուլգեիկ ազդեր մեզի կիմացնէին թէ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ը Ֆութպոլի մրցում պիտի ունենայ կիրակի օր, անգլ. նաւայի «Սիւսէքս» եւ «Տրօփեայր» խումբերուն հետ:

Երկու մրցումներու հանդիսատես ըլլալու յոյսով ժամը 14 ու կէսէն ի վեր մարզադաշտ գացող մարզասէրներ նախ, մինչեւ ժամը 16ը 55 անցած, արեւի յոգանք մը առին:

Ցայտարարուած անգլիական 2 խումբերը մէկի վերածուած էին, ժամը 17էն 5 վայրկեան առաջ խաղը սկսաւ. եւ, ուղէսցի մութին առաջ վերջանալ, 2 կիսախաղերը, 45 վայրկեանի տեղ, 35 վայրկեանի կրճատուեցան:

Բեմի վրայ, կը նախագահէր անգլ. հիւպատոսը:

ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Ահա վերջապէս անգլիացիները, կապոյտ եւ ճերմակ մայխօջներով: Լուսանկարիչներու յարձակում: ասոնցմէ մին, ուրախացա՞ծ թէ անհրկած, կ'ուզէ, ամէն գինով, գոնէ անգամ մը լուսանկարել, ու այսպէս պահ մը արգիլէ կ'ըլլայ խաղին սկսելուն:

Անգլ. նաւախումբին իրաւարար ժամը 17-ին կուտայ սուլիչի առաջին նշանը:

Առաջին առթիւ իսկ Հ. Մ. Ը. Մ.ի յառաջապահները լաւ վայրէջք մը կ'ունենան: Անգլիացիները յարձակողական անցնելով կը մօտենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի բերդին. յետսապահը գնդակը դուրս կը հանէ. անգլիացիները գործէրի իրաւունք ունին եւ կը նետեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի յետսապահներուն ու բերդապահը՝ Սաաքեան, որ գեղեցիկ նետումի մը պէտք պաշտպանէ: Սաաքեան մէկ հարուածով գնդակը կը դրկէ իր խումբի յառաջապահներուն, որոնք ժամը 17ը տասը անցած կը նետանկեն առաջին կէտը:

Անգլիացիները կը փոխեն իրենց խաղարկութեան ձեւը եւ յառաջապահները կը խաղան փոքր անցքերով. ժամը 17ը 25 անցած անգլիական խումբը կը յաջողի կէտ մը նետանկելով հաւասարիլ:

Երկրորդ կիսախաղը աւելի աղեղաւոր կ'ըլլայ անգլիական խումբին, հազիւ թէ անոնք ժամանակ կունենան իրենց հակառակորդներուն արագ խաղացողներ ըլլալու կարողութիւնը չափելու: Երկրորդ կիսախաղը սկսելէն 4 վայրկեան յետոյ կը կորսնցնեն իրենց պաշտպան պաշտպանիչները. Կը հարուածեն գնդակին ինչ փոյթ թէ ի՞նչպէս եւ ո՞ւր: Հ.Մ.Ը.Մ.ի խաղը ինչպէս պէտք է խաղալ. գնդակին տիրանալով կը նետանկէ կոլ մը եւս:

Անգլիական խումբը կուզէ գոնէ հաւասարիլ: Գերմարդկային ճիգեր կը թափէ: Հ.Մ.Ը.Մ. կը պատասխանէ նոյն թափով, սակայն անգլ. բերդապահը կը յաջողի ետ մղել երկու հարուածներ: Ժամը 18ը 5 անցած խաղը կը վերջանայ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի յաղթութեամբ 3—1ով:

ՕՏԱՐ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ ՀԱՅՈՑ ՄԱՍԻՆ

«Մառէյլ Սուառ» օրաթերթին մէջ, Մ. Հաւրի Ժիւլիէն գեղեցիկ յօդուած մը ունի հայ մեծի արժէքներու մասին:

Տալով փոքրիկ դրուագներ հայ հին ու նոր պատմութենէն եւ վաղնջական քաղաքակրթութենէն, ան հիացումով արտայայտուած է հայ հին գրականութեան, մանաւանդ լեզուի անմահ հարստութեան մասին:

Յօդուածը կը վերջանայ գովելի գնահատականով մը, թէ հայերը միայն վաճառորդներ չեն այլ եւ մտածողներ:

Կարդացէք և Տարածեցէք
«ԱԶԴԱԿ»Ը

Ամերիկ. Մանչերու Բարձ. Վարժարան - Հալէպ

Բարձր. Վարժարանս այս տարի կարգ մըն ալ կը բարձրացնէ իր կրթական ծրագիրը, կազմելով երեք կարգը (Junior), մասնաւոր խնամք տանելու համար Առեւտրական և Մանկավարժական ճիւղերու ուսուցման:

Ազգ. Վարժարաններու շրջանաւարտներէն մեզի դիմողներուն համար անգլերէն լեզուն պարտաւորիչ չէ, եթէ ուրիշ լեզուներու մէջ բաւական յառաջացած ըլլան անոնք:

Ունինք գիշերօթիկներու համար հանգստաւէտ յարկաբաժին մը, յաճախորդներու համար խիստ նպաստաւոր վճարումով մը:

Ընդհ. արձանագրութիւնք պիտի կատարուին Սեպտ. 25—29,

Դասաւանդութիւնք կ'սկսին Սեպտ. 30ին:

Փափաքողներ կրնան տնօրէնութեան դիմել, B. P. 287 թղթակցութեան հասցէով կամ անձնապէս տնօրէնի գրասենեակը, Պաղտատի կայարանին մօտ, դպրոցիս շէնքին մէջ, Սեպտ. 12էն սկսեալ ամէն օր, բացի կիրակիներէ:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկ. Աղջկանց Բարձ. Վարժարան - Հալէպ

Բարձր. Վարժարանիս արձանագրութիւնները պիտի կատարուին 25—28, դասաւանդութիւնք կ'սկսին Սեպտ. 29ին:

Նորեկներուն համար անգլիերէն լեզուն պարտաւորիչ չէ:

Դիմել՝ B. P. 287 թղթակցութեան հասցէով կամ անձամբ տեսչուհիին գրասենեակը՝ Ճէպել Նահր թաղին մէջ, դպրոցիս շէնքը, Սեպտ. 19էն սկսեալ ամէն օր, բացի կիրակիներէ:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ս. Յ. Քոյրերու Սրբոց Հռիփսիմեանց վարժարան

Անարատ Յղութեան Քոյրերու «ՍՐԲՈՑ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ» Հայ — Կաթողիկէ վարժարանը պիտի վերսկսի իր տարեշրջանը մերձակայ 6 Հոկտեմբերին:

Հայ — տոհմային ուսում եւ դաստիարակութիւն կը տրուի հոն և առանձին խնամք կը տարուի աղջկանց բարոյական ու տնտեսական կրթութեան:

Օդաւէտ ու բարեզարդ պարտէզի մը մէջ զետեղուած են կրկին վարժարանները բարեկեցիկ եւ աղքատիկ դասակարգերու աղջկանց համար:

Առաջնոյն դասընթացքը մանկապարտէզէ զատ ունի նախապատրաստական, նախակրթարան և միջին շրջաններ, 6 կարգի տարիներու բաժնուած: Կ'ուսուցուին գիտութիւններէ զատ չորս լեզուներ. Հայերէն, Ֆրանսերէն, Արաբերէն եւ Անգլիերէն: Ձեռագործի ճիւղը մասնաւորապէս խնամուած է և այս տարի ջրանկարի պիտի աւելցուի ճեռանկար (Pyrogravure) և ծեռադրոշմանկար (Repoussage): Դաշնակ, երգեցողութիւն և մարզանք կ'ամբողջացնեն վարժարանի գործը:

Աղքատիկ դասակարգի համար սահմանուած վարժարանն ալ գրեթէ նոյն ընդունելութեան պայմաններով՝ հանդերձ 4 կարգ դասընթացք տարրական եւ նախակրթարանի շրջանի: Կ'ուսուցուին հոն ունիերեք լեզուներ. Հայերէն, Ֆրանսերէն, Արաբերէն, ասեղնագործութիւն երգ եւ մարզանք:

Ազգայիններու գնահատանքը վարժարանիս հանդէպ կը քաջալերէ Վարչութիւնը ակնկալելու յաճախութիւնը միշտ աւելի բազմաթիւ աշակերտուհիներու, քանի որ Արեւմտեան ու այժմէական առաւելութիւններուն հետ կը ներկայացնէ նաեւ տոհմային կրթութեան ու բարձր բարոյականի ամէն պայմաններ:

4—8 ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴԱԿԻ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԳԱՐԱՄԱԶՈՎ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ

Թարգմ. ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ — Հեղինակ ՖԻՕՏՈՐ ՏՕՍԹՈՒԷՎՍՔԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Գ. ԳԻՐՔ

ՀԵՇՏԱՄՈԼՆԵՐԸ

Բայց Ֆեոտոր Բավլովիչ, որ մաս կը կազմէ այդ խումբին, յայտարարեց թէ ոչ միայն կարելի էր կին մը նկատել Լիզավէթան, այլ ան իրեն կը թուէր արգահատանքի արժանի գործ մը: Այդ ժամանակ, Ֆեոտոր Բավլովիչ, քող մը կրէր գլխարկին վրայ, առաջին կնոջ սուգին մէջ ըլլալով, ու ատոնց զգուանքի կարելի չէր տեսնել զինքը այս տեսակ աշխարհութեանց մէջ, այնպիսի' ժամանակ մը ուր իր հանրային դերքը անմեղադրելի կենցաղավարութիւն կը պահանջէր իրմէ: Իր տեսակ մը յանդիմանո՛ւթը գրգռեց ընդհանուր զայրոյթը: Խնդալով հեռացան սակայն:

Աւելի ուշ, երդում ըրաւ թէ հեռացած էր միւսներուն հետ: Ո՛չ ոք կրցաւ գիտնալ ճշմարտութիւնը: Բայց հինգ ամիս վերջ ամբողջ քաղաքը ընդվզեցաւ Լիզավէթան յղի տեսնելով, ու փնտռեցին թէ ո՞վ կրնար անպատուած ըլլալ խեղճ աղջիկը:

Այն ատեն էր որ տեսար շշուկ մը սկսաւ շրջան ընել ու ամբաստանել Ֆեոտոր Բավլովիչը: Ուրկէ՞ կուգար այդ շշուկը: Խումբը ձեւացնող պարոններէն մէ'կը միայն մնացած էր, որ ծերունի ու յարգուած պետական պաշտօնատար մըն էր, ընտանիքով բեռնաւոր, և որ անտարակոյս չէր կրնար խառնուած ըլլալ այս տեսակ գործի: Կրեկորի, կատաղօրէն պաշտպանեց իր տիրոջ համբաւը ու նոյնիսկ այս նիւթին համար կատաղօրէն պայքարեցաւ. «Ցանցառը կի՛նն է միայն», կ'ըսէր: Ու երբ անոր մեղսակիցը ցոյց տուաւ Քարբը, փախստական թիապարտ մը, զոր «Պարուբաձեւ Քարփ» կը կոչէին, և որու մասին կը կասկածէին թէ քաղաքին մէջ պահուըտած է: Բայց բոլոր այս շշուկները ոչ մէկ կերպով կը միմէին ապուշ կնոջ: Վաճառականի մը կինը, բաւական հարուստ այրի մը, իր տունը առաւ զինքը ամէն գրկանք հեռացնելու համար անկէ՝ մինչեւ ազատումը: Անընդհատ հսկեցին վրան: Գիշեր մը սակայն, գրեթէ իր առգամման վայրկեանին, Լիզավէթա փախաւ իր պաշտպանուհիին տունէն ու եկաւ Ֆեոտոր Բավլովիչի պարտէզը: Ինչպէ՞ս, իր այդ վիճակով կրցած էր ցատկել այդքան բարձր պատի մը վրայէն: Առեղծուած մը մնաց: Ոմանք կ'ըսէին թէ ուրիշներ տարած էին զինքը, ուրիշներ՝ թէ ան չպիտի կարենար այս տեսակ բան մը ի գործ դնել՝ այլ եթէ գերբնական ուժերու օժանդակութեա՛մբը միայն:

Կրեկորի սրունքներուն ամբողջ ուժով վազեց իր կնոջ մօտ ու Լիզավէթայի զրկեց զինքը: Ինքն ալ գնաց բերելու ծերունի մանկաբարձուհի մը որ քիչ մը հեռուն կը բնակէր: Տղան ազատեցաւ, բայց Լիզավէթա մեռաւ առաւօտեան դէմ: Կրեկորի առաւ նորածինը, տարաւ զայն ու դրաւ կնոջ ծունկերուն վրայ.

«Որբերը Աստուծոյ զաւակներն են: Այս՛ ծնունդն է ... մը և անմեղ կնոջ մը: Մեծցուր զայն»:

Ահա թէ Մարթա Իկնաթիեվնա ինչպէ՛ս վրան առաւ տղուն հոգը: Մկրտեցին զինքը Բավէլ անունով, որուն ամէն մարդ աւելցուց Ֆեոտորովիչ մըն ալ: Ֆեոտոր Բաւլովիչ առարկութիւն չըրաւ, եղելութիւնը նոյնիսկ շատ զուարճալի գտնելով, բայց մի՛շտ մխաց անոր իր հայրութիւնը: Տղուն ընդունելովը ա՛յս ալ հաստատուեցաւ սակայն: Աւելի ուշ անոր տուաւ Սմերտիաքով անունը, իր Սմերտիաշչայա մօր անունով: Ֆեոտոր Բավլովիչի կը ծառայէր իբր սպասաւոր և կ'ապրէր տաղաւարին մէջ ծերունի Կրեկորիի եւ ծերացած Մարթայի միջև: Խոհարարի պաշտօնը տրուած էր իրեն:

Հօրը դուրս ելլելէն վերջ, Ալիոշա ապշահար մնաց քանի մը վայրկեան: Անմիջապէս Թողո՞ւլ վանքը: Վանահօր խաչհանոցը գնաց հասկնալու համար թէ ի՛նչ ըրած էր Ֆեոտոր Բավլովիչ, ու քալած ատեն կը ջանար լուծել խնդիր մը որ կը ներկայանար իր մտքին: Չէր խորհեր թէ հօրը հրամանը վերջնական էր. համոզուած էր թէ Ֆեոտոր Բավլովիչ չպիտի ուզեր այսպիսի ցաւ մը պատճառել իրեն: Եւ ո՞վ գիտէ ուզեր վնասել իրեն: Ալիոշա վստահ էր թէ աշխարհի մէջ չկար մէկը որ ուզեր կամ կարենար նախանձել զինքը: Ասիկա վարկած մըն էր իրեն համար ընդմիշտ, ու կեանքին մէջ ինք կը յառաջանար առանց ամենաթեթեւ վարանումի իսկ ունենալու: Բայց ունէր կասկածներ, զորս ինքը միտքը չէր կրնար սահմանել, այդ դեռատի աղջկան, այդ Քաթերինա Իվանովնայի մասին, որ այնքան կը պնդէր զինքը տեսնելու իր բարձունքին վրայ: Իր ըսելիքը չէր որ կը վախցնէր զինքը. այլ ան թէ ի՛նչ պիտի պատասխանէր ինք: Ու «կնոջմէն» չէր որ կը վախնար. կիներու մէջ մեծցած էր ու լաւ կը ճանչնար զանոնք: Կը վախնար ա՛յս կինէն, մասնաւորաբար ա՛յս կինէն միայն, Քաթերինա Իվանովնայէ՛ն միայն, ու վախցած էր անկէ առաջի՛ն տեսնելէն իսկ: Արդ- ան առաւելն երկու կամ երեք անգամ տեսած էր զայն. կը յիշէր զինքը որ գեղանի, հպարտ ու հրամայողական երիտասարդ աղջիկ մը, ու կը տարտամէր, կը խորհէր թէ իր վախին կը համախառնուէր ուրիշ մըն ալ անտեսանելի զգացում մը: Գիտէր թէ Քաթերինա ունէր ազնիւ շարժառիթներ միայն, թէ կը ջանար ազատել Տմիտրին որ յանցաւոր էր իրեն նկատմամբ, և թէ կը գործէր ազնուութենէ միայն մղուած. սակայն, հակառակ իր զգացած ամբողջ գնահատանքին, չէր կրնար պաշտպանել ինքզինքը խորհրդաւոր ցուրտ մը՝ ամէն անգամ որ կը մօտենար այն տունին ուր կը բնակէր երիտասարդ աղջիկը:

(33) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱԶԳ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ԵՒ ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ

Ժընեւ 13 սեպտ.— Ազգերու Դաշնակցութեան Խորհուրդը պիտի սկսի գումարուիլ 22 սեպտեմբերէն սկսեալ, իսկ Ընդհ. Ժողովը 25 սեպտեմբերին։ Ընդհ. Ժողովի օրակարգին վրայ յիշատակուած են Տնտես. Խորհրդաժողովի տեղեկագիրը եւ զուտ թէքնիքական կարեւորութիւն ունեցող բազմաթիւ հարցեր եւ տեղեկատուութիւններ, առողջապահութիւն, թմրեցուցիչ նիւթերու, պատանեկութեան պաշտպանութեան, մտային խանգարումի, գերեվաճառութեան եւն. ի վերաբերեալ։ Այնպէս կը թուի թէ 16 հոկտեմբերին վերստին գումարուելիք Զինաթափութեան Խորհրդաժողովը որեւէ առնչութիւն չպիտի ունենայ Ազգ. Դաշնակցութեան համաժողովի վիճաբանութեանց հետ սակայն, կարելի է հարցնել թէ ամէն տարի Ընդհ. Քարտուղարութեան տեղեկագրին վերաբերեալ հրապարակային վիճաբանութեանց ընթացքին, արդեօք ճառախօսները չպիտի՞ յարուցանեն նաեւ Զինաթափութեան հարցը։ Եւ եթէ իսկապէս հրապարակաւ չխօսուի այսօր, որեւէ բանէ աւելի ամբողջ աշխարհը մտազբաղեցնող այս լուրջ հարցին մասին, ինչպէ՞ս կարելի պիտի ըլլայ ընդունիլ որ այդ մասին չի խօսուիր համաժողովի նրբանցքներուն մէջ։ Ընդհակառակն պատճառներ կան մտածել տալու թէ՝ ներկայ ժամու քաղաքական հարցերը ամէն բանէ աւելի պիտի զբաղեցնեն համաժողովը եւ հիմակուընէ իսկ կարելի է ըսել թէ 14րդ ընդհ. ժողովը պիտի ըլլայ նախաբան մը 16 հոկտեմբերին սկսելիք Զինաթափութեան Խորհրդաժողովին։

Գալով Ազգ. Դաշնակցութեան Խորհուրդի կազմին. պիտի ձեռնարկուի երեք ոչ մնայուն անդամներու ընտրութեան, քանի որ Կաթէմալայի, Նորվէկիոյ եւ Իտալիոյ ներկայացուցիչներուն պաշտօնի շրջանը լրացած է։ Ազգաժողովի Ուխտին տրամադրութեանց համեմատ Թափուր պիտի մնայ Ճափոնի աթոռը, մինչեւ որ երկու տարուայ շրջանը լրանայ։

Պ. Իտէնի խորհրդակցութիւնները

Փարիզ.— Ֆորէյն Օֆիսի պետ. քարտուղար պ. Իտէն եւ Ֆորէյն Օֆիսի Ազգ. Դաշնակցութեան սպասարկութեան պետը՝ պ. Քատոկան Փարիզ կ'սպասուին։ Պ. Իտըն պիտի տեսակցի պ.պ. Տալատիէի եւ Պոնքուրի հետ, Ազգ. Դաշնակցութեան եւ Զինաթափ. Խորհրդաժողովին վերաբերեալ հարցերուն շուրջ։ Այնուհետեւ պ. Իտէն պիտի երթայ Հռոմ եւ Պերլին։ Պ. Նորման Տէյվիս նոյնպէս Փարիզ կ'սպասուի։

Պ. Ն. Տէյվիս պ. Մաքտօնալտի մօտ

Լոնտոն 13 սեպտ.— Պ. Մաքտօնալտ կիրակի օր միայն Լոնտոն պիտի վերադառնայ։ Մինչեւ սեպտ. 18 պ. Նորման Տէյվիս հոս պիտի մնայ՝ պ. Մաքտօնալտին հետ տեսակցելու եւ նախագահ Րուզվէլթի մէկ պատգամագիրը յանձնելու համար։ Ներկայիս կարելի չէ գիտնալ թէ ե՞րբ տեղի պիտի ունենայ Իտէն Տէյվիս տեսակցութիւնը։

Աւստրիոյ Անկախութիւնը

Իտալ. մամուլը կը գնահատէ պ. Տոլֆուսի ծրագիրը

Պ. Տոլֆուսի ճառին մէջ յիշատակուած քաղաք. նոր ուղղութեան մասին ցարդ լուռ մնացող իտալ. մամուլը այսօր դրուատական յօդուածներ կը նուիրէ Աւստրիոյ վարչապետին. «Մէսսաճէրօ» թերթը կը գովէ Տոլֆուսի հիանալի քաջութիւնը եւ կ'աւելցնէ թէ ան պիտի յաջողի իր ծրագրի իրականացման մէջ։ Իսկ «Փոփոլօ Ռոմանօ» ոչ միայն կը գովէ Աւստրիոյ վարչապետը, այլ նաեւ վեր կը հանէ անոր ծրագիրով իրականանալիք ուժերու միացումը, որով կարելի պիտի ըլլայ զօրաւոր դիրք բռնել խռովութիւն եւ շփոթութիւն յարուցող կազմակերպութեանց դէմ։

Փարիզ 13 սեպտ.— «Թան» անդրադառնալով վարչապետ Տոլֆուսի ծրագիր ճառին, կը հարցնէ. «Ի՞նչ պիտի ըլլայ Հիթլէրեան հակազդեցութիւնը եւ ի՞նչ դիրք պիտի բռնէ Աւստր. Սօցեալ Դէմոկրատ կուսակցութիւնը։ Այս վերջիններ բաւական զօրաւոր են. անոնք պէտք է միանան պ. Տոլֆուսի ջատագոված ուժեղ կառավարութեան, եթէ չեն ուզեր — ինչպէս եղաւ Գերմանիոյ մէջ — զոհ ըլլալ Հիթլէրեան բռնապետութեան։ Ամէն պարագայի տակ, վճռական է ժամը Աւստրիոյ համար։

Մ. Նահանգներու ազգ. վերականգնումը

Հանքագործներու գործադուլը

Ուաշինկթըն 13 սեպտ.— 25 հանքահորեր փակուած են և 10 հազար հանքագործներ գործադուլ հռչակած են Փէնսիլվանիոյ մէջ։ Ամալիլ(?) սպառնացող գործադուլին կրնան մէկ ժամէն միւսը միանալ 60,000 հանքագործներ եւս, որոնք իսկապէս յուզուած են, տեսնելով որ գործատէրերը կ'ուզեն ընդունիլ ամուխ(?) օրինագիրքը ստորագրել.

Շարժանկարի Ճարտարարուեստը

Նիւ Եորք 13 սեպտ.— 1930էն ի վեր միասով(?) տկարացող շարժանկարի ճարտարարուեստը վերջերս սկսած է շահիլ։ Վիճակագրութեան մը համաձայն, օգոստ. ի ընթացքին, շաբաթական 100 միլիոն հանդիսատեսներ ունեցած են սինեմաները, 1929ի 70 միլիոնին եւ տագնապի չեղուած տահն(?) 40 միլիոնի դէմ։ 1933ին իբրև զուտ շահ կը նախատեսուի 650 միլիոն տոլար, որուն 100 միլիոնը պիտի գործածուի նոր ֆիլմերու պատրաստութեան։

Թուրքեւհելլէն բարեկամութիւնը

Անքարա 13.— Թուրքահելլէն դաշինքին բնագիրի ճշդումը, յետաձգումի կառոած ըլլալով, ստորագրութիւնը չպիտի կրնայ կատարուիլ յառաջիկայ ուրբաթէն առաջ։

Աթէնք 13.— Մամլոյ արձագանգած տեղեկութեանց համաձայն, Թրք. Հանր. Նախագահը Մուսթաֆա Քէմալ Աթէնք պիտի այցելէ։

Ֆէյսալ թագաւորի մարմինը դէպի Հայֆա

Գրինտիզի 13 սեպտ.— Իր կարգին արժանի զինուոր. մեծարանքով՝ Ֆէյսալ Թագաւորի մարմինը պարունակող դագաղը, Անգլ. «Տէսփէզ» զրահաւորին յանձնուեցաւ, փոխադրուելու համար Հայֆա, ուրկէ, «Րօյալ Էր Ֆորսի» օգնութեամբ պիտի տարուի Պաղտատ։

Այս արարողութեանց ներկայ էին հանգուցեալ Թագաւորին եղբայրը՝ Նախկին Թագաւոր Ալի, Իրաքի արտ. գործ. նախարար՝ զօր. Նուրի Փաշա, Լոնտոնի դեսպան Ճաֆար էլ Ասքարի Փաշա, ինչպէս նաեւ Իտալիոյ Թագաւորին և վարչապետին ներկայացուցիչները։

Քուպայի Յեղափոխութիւնը

եւ Փլաթթի օրէնքը

Ուաշինկթըն 13 Իրազեկ շրջանակներ կը հաւաստեն(?) թէ Մ. Նահանգներ եւ Քուպայի միջեւ յարաբերութիւնները չեն կրնար բարւոքիլ այս կամ այն կառավարութեան՝ իշխանութեան գլուխը անցնելովը, այլ պէտք է բարեփոխել Փլաթթի օրէնքը, որուն յենելով՝ Մ. Նահանգները, ըստ կամս, կրնան միջամտել Քուպայի ներքին խնդիրներուն։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտոն 12.— Պուլկար Թագաւորն ու Թագուհին Լոնտոն ժամանեցին Պուլկարիայէն, ուր հիւրասիրուած էին Անգլիոյ վեհապետներէն։

Փարիզ 13.— Պալքանեան երկիրները, Թուրքիան, Խ. Միութիւնը և Լէթոնիան այցելելէ վերջ, պ. Էռիօ ժամը 11 ու կէսին Փարիզ ժամանեց։

Սթրազպուրկ 13.— Օդային ուժերու նախարար պ. Քոթ սաւառնակով մեկնեցաւ Լէհաստան, ուրկէ Ռուսիա պիտի անցնի։ Նախարարական սարքին մասնակցող երկու օդաչուներ արդէն մեկնած էին երէկ. բայց Գոստ եւ Ռոսսի պիտի մեկնին վաղը։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՀԱՅԵՐԸ

Ի՞ՆՉ ԿԸՍԵՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐ

Տեղական թերթեր հետեւեալ լուրը կը հաղորդեն, զոր վերապահութեամբ կը հրատարակենք.—

Քանի մը օր առաջ Անթիլիասի մէջ, հայ մը կռիւ կընէ Հաճիմ Պէրճիս անուն տեղացիի մը հետ։ Երկար վէճ ու վիճաբանութիւն կունենան անոնք եւ ոչ ոք չի խառնուիր։ Սակայն ասկէ քանի մը օր վերջ, քանի մը հայեր Հաճիմ Պէրճիսի տունը կ'երթան եւ մահափորձի ենթարկել կուզեն զայն, սակայն, բարեբաղդաբար Հաճիմ տուն չէր։ Ոստիկանութեան տեղեկանալէ վերջ, Հաճիմ լուր տուաւ կառավարութեան։

«Էլ Ահրար» հրատարակելէ վերջ այս լուրը, կ'աւելցնէ.

Անթիլիաս վերջերս սաստ սխուր դէպքեր պատահելու սկսած է ըլլալ։ Դէպքերու կարեւոր մասը տեղի կունենայ հայերու եւ տեղացիներու միջեւ։ Որով անհրաժեշտ է ներկայութիւնը հոն կարեւոր ուժի մը։ Կը տեղեկանանք որ Անթիլիասի մէջ պահականոց մը անգամ չկայ։ Խնայողութիւն ընելու համար ժամանակին վերցուած է Անթիլիասի պահականոցը։ Միեւնոյն ատեն, գիշերները Անթիլիաս մութի մէջ է եւ ցարդ ելեկտրական լոյս չէ առնուած։

ԲԺԻՇԿ ԵՒ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ ԿՈՒԶԵՆ

Գամբօլըն (Հիւս. Սուրիա) կը գրեն մեզի.—

Գամիշլի գիւղը, իր բազմաթիւ բնակչութեամբը հետզհետէ քաղաքի մը կերպարանքը կստանայ, գիւղացի ժողովուրդէն զատ հոս գալ սկսեր են բազմացեղ քաղաքացիներ։ Հոս կան բազմաթիւ ազգեր որոնք ունին եւ ունենալու վրայ են իրենց սեփական եկեղեցին ու դպրոցը։ Ամենէն ուշ մենք հայերս հոս եկած ենք քիչերս, սակայն ունեցանք այս տարի փառաւոր եկեղեցի մը, եւ կառուցուելու վրայ է լաւ դպրոց մը, որ ամենակարեւորն է մեզի համար։ 3.400 երկսեռ աշակերտութիւն մը թափառական փողոցները կը մնան դեռ։

Գիւղը օժտուած է լաւ արհեստաւորներով. ունինք 2 հայ բժիշկներ եւ դեղագործ մը, կը պակսի լաւ ատամնաբոյժ մը, դեղագործ մը եւս ու կարող եւ փորձառու օպէրատոր բժիշկ մը. այն ատեն այս տեղի բնակչութիւնը ամեն կերպ դիւրութիւններ պիտի ունենայ, իր պէտքերը տեղւոյն վրայ հոգալու համար։ Վերջերս օպէրատոր բժիշկը երեք կարեւոր ձեռք անցընել, մեծապէս պիտի օգտուի տեղւոյս հայ զանգուածը։

Գիւղը ունի իր առաւելութիւնը արմտիքի եւ բանջարեղէնի. ամէն բան առատ, հակառակ սահմանամերձ ըլլալուն ապահովութեան տեսակէտէն կատարեալ է, ժողովուրդը միայն իր հացով կ'զբաղի, եւ ամենը ալ ինքնաբաւ են եւ հանգիստ։

ՏԽՈՒՐ ԼՈՒՐ ՄԸ

Խոր ցաւով կը յայտնենք մեր ընթերցողներուն թէ՝ ծանօթ ազգայիններէն Պ. Սարգիս Խաչատուրեան, քեռորդիս(?) Տէր եւ Տօրէնէին(?) անեն հայրը, որ երկար ատենէ ի վեր յարդի անբուժելի հիւանդութենէ մը կը տառապէր, սաստ ծանրացած ըլլալով քաղաք իջեցուած է Տնիւր Շուկէն, ուր օդափոխութեան գացած էր։

Պ. Խաչատուրեան երկու օրէ ի վեր անգիտակից վիճակ մը ունի եւ գիտակցութիւնը կորսնցուցած է, Բժիշկները յուսահատ են։

ԹԵՄԷԹԹԻԻ ՏՈՒՐՔԸ

ՊԱՅՄԱՆԱԺԱՄԸ ՊԷՏՔ Է ԵՐԿԱՐԱՁԳԻԻ

Թեմէքթիի տուրքերուն համար, կառավարութիւնը որոշած էր հարիւրին 30 զեղչ մը ընել ամէն անոնց՝ որոնք մինչեւ անցած Օգոստոս ամսուն վերջը կը վճարէին իրենց պարտքերը։

Մեր առած տեղեկութեանց համաձայն, ժողովուրդին կամ պարտատէրերուն հազիւ հարիւրին յիսունը կրցած են ցարդ վճարել իրենց պարտքերը, որովհետեւ սաստիկ տագնապ եւ գործազրկութիւնը չափազանց անկարող վիճակի մը մէջ դրած է ամէնը։ Հետեւաբար Լիբանանի կառավարութիւնը լաւ կընէ եթէ այդ պայմանաժամը երկարաձգէ մինչեւ Նոր կայ տարուան վերջը. հաւանաբար, տասեր, այս երեք ամսուան միջոցին պիտի կրնան ընտանիքներ(?) հնարաւորութիւններ ստեղծել եւ վճարել իրենց պարտքերը օգտուելով հարիւրին 30 զեղչի առանձնաշնորհումէն։

Կառավարութիւնը եթէ չ'երկարաձգէ այդ պայմանաժամը օրինական միջոցներու դիմէ գանձելու համար չվճարողներու պարտքերը, ոչինչ պիտի շահի, որովհետեւ անոնք որ կրնային վճարել ի հարկէ նախամեծար պիտի համարէին հարիւրին 30 զեղչի առանձնաշնորհէն օգտուիլ։

Վստահ ենք որ Լիբանանի կառավարութիւնը նկատի պիտի առնէ այս պարագաները։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ՄԸ

Բարձր Գոմիսէրի փոխանորդ պ. Հէլլօ, անցած երեքշաբթի օր, Ալէյի մէջ ճաշկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ պ. Շարլ Հէնրիի, որ վերջերս Ֆրանսայէն եկած էր։ Կ'ըսուի թէ՝ պ. Շարլ Հէնրի Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ կարեւոր պաշտօնով մը եկած է հոս։ Ան արդէն արտաքին Նախարարութեան մէջ պաշտօնեայ է։

Ճաշկերոյթին ներկայ գտնուած են Ճանեւ Սուրիոյ հանր. նախագահ Ն. Վ. Մուհամմէտ պէյ Ալի Ապտ, վարչապետ Հազզը պէյ Ազմ եւ ելմտական նախարար Շաքիր պէյ Նիյմէթ։ Կը կարծուի որ քաղաքական նպատակներու արդիւնք է այս ճաշկերոյթը եւ տեսակցութիւնը եղած է Սուրիական խնդրին շուրջ։

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԱՄՈՒՍԻՆԸ

Ճորճ Սալիհ անուն մարդու մը կինը իր տունը հրաւիրած էր յունահպատակ Վիքթօրիա Պաթրիթա անուն կին մը։ Ճորճ Սալիհ Վիքթօրիան տեսնելուն պէս կը հմայուի անոր եւ իր կնոջ բացակայութենէն օգտուելով կը յարձակի վրան եւ կը բռնաբարէ։

Ճորճ Սալիհին կինը յանկարծ ներս մտնելով կը տեղեկանայ խայտառակութեան եւ ծայր կուտայ աղմուկի կռիւ մը։ Ոստիկանները կը հասնին եւ Ճորճը կը տանին բանտ։

ԹՌՑՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿԸ

Տօքթ. Ֆորաս Թրապլուսի ծովեզերքը սրճարանի մէջ նստելու միջոցին, անծանօթներ անոր գրպանէն թռցուցին 250 Ս. ոսկի պարունակող դրամապանակը։

Տօքթորը երբ կուզէր դուրս ելնել սրճարանէն եւ վճարել իր հաշիւը, զարմանքով տեսաւ որ դրամապանակը թռած է եւ լուր տուաւ ոստիկանութեան։ Ոստիկաններ կը հասնին եւ կը խուզարկեն ներկաներուն գրպանները սակայն ի զուր, եւ չվերադարձաւ կորսուած դրամապանակը։

ՐԱՎԱՆՏՈՒԶԻ ՃԱՄԲՈՒՆ

ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մեր Սեպտեմբեր 7 թիւով կը տեղեկացնէինք թէ՝ բազմաթիւ բեռնատար ինքնաշարժներ, Ալէքսանտրէթէն՝ Րավանտուզի ճամբով պարսկաստան ապրանք փոխադրած էին, յաւագոյն պայմաններու մէջ։

Կուզենք այսօր մանրամասնութիւններ տալ եւ բացատրել առաւելութիւնները յիշեալ Րավանտուզի ճամբուն, որ կոչուած է կարեւոր դեր խաղալ՝ պարսկական սարահարթի եւ Միջերկրականի ծովու միջեւ ապագայ փոխադրութեանց եւ հաղորդակցութեանց տեսակէտէն

Էպրիլէն 79 մղոն դէպի Հիւսիս-Արեւելք, Րավանտուզ քիւրտական աւան մըն է Զակրոսի լեռներուն մէջ, Մուսուլի եւ պարսկական սահմանին միջեւ։

Մանաւանդ ընդհանուր պատերազմին ուշադրութիւն՝ գրաւեց Րավանտուզի ճամբուն փոխադրական յարմարութիւնները։ Խալիլ Փաշայի թրքական բանակը, 1915ի ձմրան, այս ճամբէն անցնելով ուզեց մտնել Ատրպատական եւ սպառնալ Կովկասին։ Ռուսերը, իրենց կարգին, Տէֆօվիլ երկաթուղի մը կառուցին Հայսար Ապաւէն (Ուրմիա լին) դէպի Րավանտուզ։

Թեհրանի եւ Պաղտատի կառավարութեանց երկուստեք, 1933էն ի վեր յառաջ տարած աշխատանքներուն շնորհիւ, արդէն իսկ կառուցուած է Րավանտուզ Դուէրծ ճամբան որ Միջերկրականէն պարսկաստան ամենակարճ գծի վրայ կը գտնուի։

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐԻ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԵՂԱՆԱԿԸ

Պէյրութի գեղարուեստասէր հասարակութիւնը հաճոյքով պիտի տեղեկանայ շարժանկարի յառաջիկայ եղանակին յաջողութեան։

Առանց մոռնալու արդէն իսկ գոյութիւն ունեցողները, երկու նոր սրահներ կը բարձրանան Պուրճի հրապարակին վրայ։

Ըստ մեր քաղած տեղեկութեանց, 1933-34ի եղանակին, ուրախութիւնը պիտի ունենանք տեսնելու եւ լսելու տարուան Ֆրանսական ու անգլիական լաւագոյն խօսուն ֆիլմերը։

«Օլէմբիա» սինեման, դիմագրաւելով մրցակցութիւնը, չի վարանեցաւ իր սրահը բարեկարգելու եւ ապահովելու այնպիսի ընտիր ֆիլմեր, որոնք Պէյրութի մէջ պիտի ցուցադրուին առաջին անգամ ըլլալով, մասնակցութեամբ շարժապատկերի Նշանաւոր «վէտէթ»ներու ինչպէս Շարլ Ֆարրէլ, Ժանէ Կէնօր, Հէնրի Կարա, Լիլիան Հարվէյ, Ռուէրներ, Պէնթրէր, Տօլօրէս Տէլ Րիօ, Լուբ Վէլեզ, Շարլ Պուայէ Էտվիճ Ֆէօյեէր, Անտրէ Լուգէ, Ժան Միւռա, Գոնստան Ռէմի, Գոռիս Գարլոֆ, Ժորժ օ'պրիէն, Մօնա Մարիս եւլն., եւլն.։

Կը յուսանք թէ շարժանկարի բարեկամներ ներկայ գտնուելու առիթը չպիտի փախցնեն՝ անցեալ եղանակին ալ մեզի ընտիր ֆիլմեր ցուցադրող «Օլէմբիա»յի նիստերուն։

ՄԻՇՏ ԱՆՈՒՇԱԴԻՐ ՎԱՐԻՉՆԵՐԸ

Զահլէի մէջ, թիւ, 7155 ինքնաշարժին վարիչը անուշադրութեամբ կոխկրտելով վիրաւորեց Յակոբ Մանուկեան անուն հայ երիտասարդ մը, որ 15 օր հանգստութեան վկայական ստացած է։

ՀԱԼԷՊԻ ՈՃՐԻՆ ՇՈՒՐՋ

«ԼՕՐԻԱՆ» ԿԸ ԳՐԷ

Ոստիկանութեան տեղեկագիրը, երէկ, յանկանական ոճով կ'իմացնէր թէ «Պէյրութի երիտասարդ մը՝ Մուսթաֆա Ֆաքքահ հրացանի երկու հարուածներէն մեռած գտնուած է Հալէպի մէկ հանր. պարտէզին մէջ։ Զոհին երկու ընկերները՝ Մուսթաֆա Մէքաուի եւ Ահմէտ Տասա, իբրեւ ոճրին հեղինակ ամբաստանուած ըլլալով, յանկարծ անհետացած էր եւ հակառակ խիստ փնտռտուքներու, կարելի եղած չէ անոնց հետքը գտնել»։

Այսօր նոր մանրամասնութիւններ կ'առնենք՝ Պէյրութի մէջ ծրագրուած եւ ըմբոստացուցիչ պարագաներով Հալէպի մէջ, զուարճութեան մը միջոցին, ի գործ դրուած ոճրին մասին։

Արդարեւ զոհը ատեն մը ի վեր բարեկամացած էր յիշեալ երկու հռչակաւոր մաքսանենգ եւ կասկածելի արարածներուն հետ։

Ֆաքքահ նոյն իսկ մասնակցած է անոնց ռահասական(?) արարքներուն։

Այնուհետեւ, կերեւայ թէ Ֆաքքուհի գոյութիւնը կ'անհանգստացնէր զիրենք։

Ինչ ալ ըլլայ անոնք գործադրեցին իրենց ոճրային ծրագիրը, եւ այն ալ Հալէպի մէջ, ուրկէ զի դիւրաւ թրքական սահմանը անցնելով՝ վրիպէին հետապնդումէ։

Ահա թէ ի՞նչու փնտռտուքները ապարդիւն մնացին։

Տրջիկ(?) ոստիկանախումբը իրենց հետեւէն ոստիկաններ ղրկած է Թուրքիա։

ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԻ ԿՈՒԶՈՒԻ

Պուրճ Համուտի հայկական թաղամասին մէջ նոր հաստատուած Կիլիկեան Ազգային Երկսեռ Վարժարանի համար պէտք ունինք մանկապարտիզպանուհիի մը։ Դիմել տեղւոյն Հոգաբարձութեան։

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԿԻԼ. ԱԶԳ. ԵՐԿՍ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԻ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՍԵՐ

Ֆրանսերէն լեզուի, խօսակցութեան եւ ճամակագրութեան դասեր կ'աւանդուին ամենադիւրին մեթոտներով եւ չափաւոր պայմաններով։

Դիմել՝ ՀՐԱՉ ԱՊԱՃԵԱՆԻՆ
13 Rue Maurice Barrès կամ
Boîte Postale 870. Beyrouth

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1933

		Ս. Դ.
Եգիպտ.	թղթադրմ.	417
Անգլիկն.	»	406.50
Տոլար	»	88
Թրքական	»	59
Քանք Օթթոման		138
Իտալական Լիր 100		675
Յունական Տրախմի 100		70
Անգլ. ոսկի		619
Ֆրանս. »		496
Օսման. »		552
Արծաթ մէճիտ		21
Գրէտի Ֆոնս. Ա. Ֆֆ.		609
» » Բ. »		333
» » Գ. »		319

Սեֆերեան եղբարք Բիւ[?]
Թելեֆոն՝ 5-19

թեան վրայ։

Բայց ինձ զարմացնում էր քաւոր Պետրոսի հաւատարմութիւնը, որ ունէր դէպի սեղանաւորը։ Այդ մարդը, որի համար ոչինչ սուրբ բան չկար, վարվում էր նրա հետ ամենայն ճշմարտութեամբ։ Ես կարծում էի, թէ դա մի խորամանկ նախապատրաստութիւն է, սեղանաւորին մեր ծուղակը ձգելու համար, որի հարստութիւնը միլիոնների էր հասնում։ Մի անգամ հարցրի քաւոր Պետրոսից.

— Սեղանաւորի «հոգւոցը» ե՞րբ պիտի կարդանք։ Ուզում էի հասկացնել, թէ ե՞րբ պէտք է կողոպտենք նրան։

Նա պատասխանեց.

— Եթէ ամէն աղբիւրները պղտորելու լինես, գոնէ մէկը պէտք է մաքուր թողնես որ ինքդ խմես։

Ես տեսնում էի, որ քաւոր Պետրոսը այս դէպքում եւս չէ շեղվում իւր հիմնական կանոնից, «ամէն ինչ ծառայեցնել իւր օգտի համար»....

Խաչագողին եւս պէտք է մի հաւատարիմ մարդ ունենալ։ Դուք չգիտէք խաչագողի վիճակը։ Նա թափառում է երկրէ երկիր զանազան կերպարանքներով, զանազան անուններով, որոնց ոչ մէկը իւր իսկական անունը չէ։ Ցանկարծ նա մեռաւ նրա ունեցածն էլ իւր հետ կը մեռնի։ Որովհետեւ նա յայտնի է միայն կեղծ անունով, իսկ այդ կեղծ անունը կրողի ժառանգը գտնել անհնարին բան է։ Կիրակոսի թողած կայքը չեն տալ Մարկոսի ժառանգներին, մեռնողը իսկապէս Մարկոսը կը լինէր, և կեղծ անունով միայն իրան կոչելիս լինէր Կիրակոս։ Մի կենտրոն պէտք է, որ խաչագողը յայտնի լինի իր իսկական անունով և հաւաքէ այնտեղ իր ունեցածը, որպէս զի, եթէ մահ պատահելու լինի, հասցնեն ընտանիքին։ Ահա այդ էր քաւոր Պետրոսի

— Ինչպէս չկայ, միայն պէտք է գտնել կախարդուած կղզու թալիսմանը։ Հազարաւոր Բրահմաններ քննում են գրքերը, աշխատում են լուծելու թալիսմանը, բայց դեռ ոչինչ հետեւանքի չեն հասել։ Անգլիացիք միլիոններ կը տային եթէ մէկը գտնելու լինէր անմատչելի կղզու կախարդական բանալին։

Ցետոյ պատմում էր նա, թէ մի այլ կղզում (դարձեալ Հնդկաստանում) գտնվում են այնպիսի հսկայ մրջիւններ, որ մարդիկ նրանց մէջքի վրայ թամբ են դնում, նրանց բերանը սանձ են դնում, և ձիու նման նստում են նրանց վրայ, ուր որ կամենում են, գնում են։ Եւ քաւոր Պետրոսը խիստ ծիծաղելի կերպով նկարագրում էր իւր մի հետաքրքիր ճանապարհորդութիւնը մրջիւնի մէջքի վրայ նստած։ Զարմանալին այն էր, որ նրա լսողները այնքան փոքր տեղեկութիւններ ունէին հեռաւոր երկիրների մասին, այնքան սակաւ ճանաչում էին երկրագունդը, որ բոլորովին հաւատում էին նրա պատմածներին։

Ահա այսպիսի և դրա նման պատմութիւններով էր զբաղեցնում քաւոր Պետրոսը իւր ունկնդիրներին։

Իր հաշիւների մէջ քաւոր Պետրոսը վերին աստիճանի ճիշդ էր սեղանաւորի հետ։ Շատ անգամ նրանից բաւական խոշոր գումարներ էր վեր առնում, իբր թէ մի առեւտրական ընդարձակ ձեռնարկութեան համար։ Բայց ինձ յայտնի էր որ քաւոր Պետրոսը ոչ փողի կարօտութիւն ունէր և ոչ առեւտրական ընդարձակ ձեռնարկութիւնների։ Նա վեր առած գումարը այնպէս անշարժ պահում էր իր մօտ, մինչեւ լրանում էր առած պարտամուրհակի ժամանակը։ Այդ միջոցին տանում էր փողը, իւր տոկոսով յետ էր տալիս, պարտքը վճարում էր և ստանում էր պարտամուրհակը։ Այդ անում էր

ԱՐԱԲԵՐԷՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՈՃԵՐ

ԴԻՒՐԻՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Անոնք աշխատասէր եւ մտացի ժողովուրդ մըն են —	Հիննէ միւթէհիտին վէ զքիէ
Անոնք քրիստոնէութիւնը ընդունող առաջին ժողովուրդն են —	Հիննէ էվէլ իւմմէ սախիբ պիտ տին էլ մէսիհի
Դարերով անոնք մարտիրոսութիւն կրած են քրիստոնէութեան եւ քաղաքակրթութեան համար —	Էլ էրմէն պիէսսէր ուսուր քէն ու տանաէ մին էճիլ էլ մէսիհիէ վէլ մէտէնիէ
Հայերը բարի եւ օրինապահ քաղաքացիներ են —	Էլ էրմէն վաթանիին տի հաֆըզու ալ էլ նիզամ
Հպարտ եմ իմ հայ ըլլալուս համար —	Էնէ պիֆթիխըր պինի էրմէնի
Հայերը աշխարհիս ամենահին ցեղերէն մէկն է —	Էլ էրմէն մին աքտամ իւմէմ էտ տինեա
Հայոց պատմութիւնը կ'երկարի մինչեւ երկու հազար տարի Քրիստոսէ առաջ —	Թէրիխ էլ էրմէն քապլ միլատ էլ մէսիհ հաւալա էլֆէյն սէնէ

ՅՈՎՀ. ՄԱՃԱՌԵԱՆ

Սուրիոյ ծանօթ դերձակ - կերպասավաճառը հաստատած է մասնաճիւղ մը Պէյրութ, Սուգ - էլ - Նուրիէ:

Մեր վաճառատան մէջ կը գտնէք անգլ.՝ եւ ֆրանս. կերպասներու նոր մթերք եղանակի համապատասխան նորոյթներով. մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում անմրցելի գիներով։

Զինուորական այլ եւ այլ պիտոյքներ

Խղճամիտ աշխատանք

Ճշտապահութիւն

Գոհացում ամենէն դժուարահաճներու

Փորձեցէք համոզուելու համար:

ՏՕՔԹ. ՄԻՍԱՔ Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին interne քաղաքապետական հիւանդանոցին, այժմ Շէֆ տը քլինիք St.Elie հիւանդանոցին, հաստատած է իր դարմանատունը (Բոլիքլինիք) Հաներ քաղի իր սեփական նորակերտ շէնքին մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կ. ա. ժամը 10-12. կ. վ. ժամը 2-6։

St. Elie հիւանդանոցի վիրաբուժութեան, ծննդաբերութեան, գլուխի, մորթի, վեներական, ներքին եւ պզտիկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկները ամէն օր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. ժամը 10-12։

Խղճամիտ, արագ եւ մասնագիտական դարմանում. աղքատ հիւանդներուն ձրի դարմանում Երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը կ. վ. ժամը 2-6։

CRÉDIT A L'ÉPARGNE

ՎԱՐԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆԵՐ ԳՈՅԱՑՆԵԼԸ ՔԱՋԱԼԵՐՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մասնաւոր ձեռնարկ՝ հաստատուած 19 Դեկտ. 1907ի օրէնքին համաձայն

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1886ԻՆ

ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԵՆԱՀԻՆԸ

ԸՆԿ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԻՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ՝ 11 Place Bellecour LYON

ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՁՐ ՔՈՄԻՍԷՐՈՒԹԵԱՆ ՄՕՏ

Ֆրանսական հովանաւորութեան տակ գտնուած երկիրներու Ընդհ. Տնօրէնութիւն

ԱՎԸՆԻՒ ՄԱԱՐԱԹ, ՇԻՄԱԼԻԻ ՇԷՆՔԸ : ՊԷՅՐՈՒԹ

Իր ունեցած հաստատուն պահեստները եւ ապահովութիւնը

Իր ունեցած ամբողջ պահեստները՝

Ինչպէս նաեւ

Իրեն յանձնուած դրամագլուխներու ապահով կերպով գործածութիւնը՝ ոսկեղէն վրայ՝ Փարիզի, Լիոնի ու Մարսէյլի եւ միւս մեծ քաղաքներու մէջ, նոյնպէս առաջին կարգի փոխատուութիւններով, ինչպէս ոսկեղէնի, պետական արժեթուղթերու եւ ուրիշ արժէքներու վրայ որոնք պետութեան երաշխաւորութիւնը կը վայելեն — ընկերութիւնը դասուած են յաւագոյն հաստատութեանց կարգին՝ որոնց ընդարձակ մասը է օգտակարապէս տնտեսել խնայողութիւնը։

Ընկերութեան թուղթերուն իրեն անդամներուն ընծայած առաւելութիւնները անվիճելի են։

ՑՈՒՑԱԿ N. R. I

Դրամագլուխ մը կազմելու համար հետեւեալ գումարներով:	Ամսական վճարումներով:
Ֆրանք 60.000	Ֆրանք 150
» 40.000	» 100
» 20.000	» 50
» 12.000	» 30
» 4.000	» 10

25 տարի տեւողութեամբ, ի բացառեալ այն պարագային երբ ամսական վիճակահանութիւններէն՝

200էն մէկին միջոցաւ տարի, եւ որուն կը մասնակցին առանց բացառութեան բոլոր թիւերը, ու ինչպէս, նաեւ այն բացառիկ վիճակահանութեանց որոնք տեղի կ'ունենան, տասներ բաժնելու համար անդամներուն մէջ։

ՕՐԻՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ.— Ընկերութեան վճարելի ամսավճարները կը գանձուին ձեր բնակած տունէն կամ գործատեղիէն, վիճակահանութեանց անմիջապէս մասնակցելու, ինչպէս նաև մաս ունենալ ընկերութեան շահերուն անմիջապէս որ պայմանագրութիւն մը կը կնքուի, փոխատուութիւն առանց անմիջապէս տոկոսը զեղչելու և այլն։ Եւ մասնաւորապէս արձանագրուած սերի մը երբ կը շահի վիճակահանութենէն անմիջապէս կը վճարուի դրամագլուխը՝ ու այս պարագային վճարելի ամսականները կը դադրին պարտք մը ըլլալէ։

ՄԷԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— 1950 *ֆր.ի միանուագ վճարումով մը անգամ մը կ'ապահովէ* 4000 *ֆրանքի դրամագլուխ մը, և նոյն գումարին կրնայ առաջին ամսոյն մէջ ինք տէր դառնալ, յաւելեալ գումարով մը, ու այս՝ վիճակահանութեան արդիւնքէն կախում կունենայ։*

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել՝ Ընդհ. Տնօրէնութեան՝ Ավընիւ Մաարաթ, Շիմալիի շէնքը կամ ընկերութեան բոլոր գործակալներուն։

Լիբանանի և Սուրիոյ, Ալաուիթներու եւ Ճէպէլ Տրուզի բոլոր քաղաքներուն մէջ լուրջ եւ նիւթական երաշխիքներ հայթայթելու ի վիճակի աշխատակիցներ կ'ուզուին։

Ամէն առաջարկ ղրկել.— Inspection Générale de Syrie et du Grand Liban, Tél. 10—36 Avenue Maarad, B. P. 431, Beyrouth (Liban)

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ԹԻՒ 27 ՔԱՊՈՒՍԻՆՆԵՐՈՒ ՓՈՂՈՑ ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ

(Քապուսիններու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Երկար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ունեցած կատարելագործելիք եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ, վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Քապուսիններու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց թիւ 27 Պապ Իտրիս։

Գիտական ամենավերջին միջոցներով եւ ելեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ֆրանկախտ, նոր եւ հին ջերմախտութիւն, փրոսդադի, սերմնամանի, միզամանի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններն ու տկարութիւնները. նմանապէս կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. տկարութիւններ, ռոմաթիզմ (Rhumatisme) մորթային հիւանդութիւններ, մանիշակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի։

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8. Կիրակի եւ տօնական օրեր մինչեւ կէսօր։

ԱՊԷԼ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ ՓԱՐԻԶԻ ԵՒ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Արուեստագիտական ճաշակով օժտուած հարազատ լուսանկար մը կրնաք ունենալ միայն դիմելով ԱՊԷԼ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆԸ, ուր ամենադժուարահաճ յաճախորդներն անգամ կ'ստանան կատարեալ գոհացում։

Գիտական լոյսի խաղերով լուսանկարներ միշտ բացառիկ գեղջեալ գիծերով։

Ցարգելի յաճախորդները փոխարժէքը կը վճարեն այն ատեն միայն երբ կատարելապէս գոհ են իրենց լուսանկարներէն։

ՖՕԹՕ ԱՊԷԼ 9 Ավընիւ Ֆրանսուա

ՃԱՇԱՐԱՆ "ԼԻԼԱ"

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆ—ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆԸ

Պուրճ— Հին Սէրայի ետեւի անկիւնը

ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ՄԻԱԿՆ Է

Հայկական ժամադրավայր՝ մտերմիկ շրջանակով

Օ Դ Ա Ս Ո Ւ Ն Թ Է Ր Ր Ա Ս

Մասնաւորապէս՝ ընտանիքներու համար

ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ,

ԱՐԱԳ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ,

ՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ.

Դիմէ՛ ՎԱՀԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ԵՐՈՒԱՆԴ ՃԷՆՏԷՐԷՃԵԱՆԻ

UNITED STATES LINES

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր երթևեկ Հավրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անունները	Մեկնումի թուականները
Բրէզիտէնթ Րուզվէլթ »	4 Սեպտեմ. Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն »	14 » Հավրէն
Բրէզիտէնթ Հարտինկ »	21 » »
Մանհաթթան »	28 » »
Բրէզիտէնթ Րուզվէլթ »	5 Հոկտեմ. Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն »	12 » Հավրէն
Բրէզիտէնթ Հարտինկ »	19 » »
Մանհաթթան »	26 » Հավրէն

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Ընդհ. գործակալութեան

ՀԻԹԹԻ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Հեռաձայն 8—00, Մաարաք փողոց Պէյրութ, B. P. 511

Հեռագր. հասցէ.— «BITTIFRER»

— 146 —

նա իր վարկը պահպանելու համար։

Մի անգամ մեզ հարկաւորեց վեր առնել սեղանաւորից 15000 րուբլի։ Փողերը բերեցինք մեր իջեւանը, կրկին համրեցինք, տեսանք որ հազար րուբլի աւելի է։ Սեղանաւորը փոխանակ 15 հազար րուբլու, սխալմամբ տուել էր 16 հազար րուբլի, իսկ 15ի պարտամուրհակ էր առել։ Քաւոր Պետրոսը միւս օր հազար րուբլի յետ տարաւ, յանձնեց սեղանաւորին այսպիսի զանգատներով.

— Այդ ի՞նչ արեցիք ինձ հետ, Արկադիյ Ֆադէիչ, (այսպէս կոչում էին սեղանաւորին), եթէ ես այս գիշեր մեռնելու լինէի, ի՞նչ կը լինէր իմ հոգու ճարը։ Երևի, դուք իմ հոգին կորցնել էիք ուզում...։

Սեղանաւորը մնաց զարմացած։

— Ի՞նչ կայ, ի՞նչ է պատահել, Պետր Աբրամիչ, հարցրեց նա խնդրելով վրդովուած Քաւոր Պետրոսին նստել։

Պետր Աբրամիչը ոչինչ չէ խօսում, լռութեամբ դնում է սեղանի առջև 1000 րուբլի։

— Այդ ի՞նչ փող է, հարցնում է սեղանաւորը։

— Այդ այն փողն է որ դու ինձ աւել էիր տուած, պատասխանում է քաւոր Պետրոսը դեռ եւս վրդովուած կերպով։— Աւելի լաւ կը լինէր որ համրանքի մէջ զգոյշ լինէիք և ուրիշին այսպիսի մեղքի մէջ չի գցէիք...։

— Դու բարի ես, շա՜տ բարի, Պետր Աբրամիչ, ասում է սեղանաւորը, բարեկամաբար նրա ձեռքը սեղմելով։

— Ես բարի եմ նրա՞ համար որ չգողացայ ուրիշի փողը։— Այդ բարութիւն չէ, Արկադիյ Ֆադէիչ։

Զնայելով այդ համեստութեանը, Արկադիյ Ֆադէեվիչը աշխատում էր ապացուցանել որ Պետր Աբրա-

— 147 —

մինչը լաւ մարդ է։

Ամէն անգամ, երկար թափառումներից յետոյ, երբ յայտնվում էինք սեղանաւորի մօտ, նրա սովորական հարցմունքը այս էր լինում.

— Լաւ վաստակ ունեցա՞ք, Պետր Աբրամիչ։

— Վա՜տ են գնում գործերը, շատ վատ, Արկադիյ Ֆադէյիչ։

— Ինչո՞ւ։

— Բոլորը մեր մեղքերից։

Սեղանաւորը ծիծաղում է։

— Դուք ծիծաղում էք, Արկադիյ Ֆադէիչ։ Բայց տեսէք ինչպէս վատացել են ժամանակները, առանց երդուելու, առանց սուտ խօսելու չես կարող առեւտուր անել.... Բայց այդ մե՛ղք է, Արկադիյ Ֆադէիչ, շա՜տ մեղք է...։ Համարեա մարդ իր հոգին է ծախում...։

— Բայց չա՜ն, այսուամենայնիւ, լինում է։

— Ի՜նչ շահ... այդպիսի շահը Յուդայի արծաթն է, որ ստացաւ և մատնեց մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսին։ Այդպիսի շահը սատանան կը տանէ...։

Զնայելով յայտնած զզջահութեանը վատ ժամանակների և իր առեւտրական անյաջողութեան մասին, քաւոր Պետրոսը դարձեալ համբարում է սեղանաւորի առջև մի քանի հազարներ։

— Այս անգամ, կ'երևի, սատանան չէ դիպել քո փողերին, Պետր Աբրամիչ։

— Քրտինքով է աշխատած, դա՜ռն քրտինքով Արկադիյ Ֆադէիչ։— Արդար աշխատանքը Յիսուս Քրիստոսը կը պահպանէ, պատասխանում է քաւոր Պետրոսը եւ սկսում է ջերմեռանդութեամբ խաչակնքել իր երեսը։

Սեղանաւորը երբեմն սիրում էր քաւոր Պետրոսի հետ հանաքներ անել և զուարճանալ նրա պարզմտու-